

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ Α.Ε.

**Εφαρμογή του Κανονισμού ΕΕ 2017/352
«για τη θέσπιση πλαισίου όσον αφορά την παροχή
λιμενικών υπηρεσιών και κοινών κανόνων για τη
χρηματοοικονομική διαφάνεια των λιμένων»
ως προς τη λιμενική υπηρεσία συλλογής αποβλήτων
πλοίου και καταλοίπων φορτίου στο Λιμένα Θεσσαλονίκης**

Μελέτη προσδιορισμού μέγιστου αριθμού παρόχων
που δύνανται να δραστηριοποιηθούν στη λιμενική υπηρεσία συλλογής
αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου στο Λιμένα Θεσσαλονίκης

ΜΕΛΕΤΗ:

ΑΘΗΝΑ
ΙΟΥΛΙΟΣ 2021

Εφαρμογή του Κανονισμού ΕΕ 2017/352
«για τη θέσπιση πλαισίου όσον αφορά την παροχή λιμενικών υπηρεσιών και
κοινών κανόνων για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια των λιμένων»
ως προς τη λιμενική υπηρεσία συλλογής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων
φορτίου στο Λιμένα Θεσσαλονίκης

Μελέτη προσδιορισμού μέγιστου αριθμού παρόχων
που δύνανται να δραστηριοποιηθούν στη λιμενική υπηρεσία συλλογής
αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου στο Λιμένα Θεσσαλονίκης

Τεχνική Έκθεση

Contents

1.	Εισαγωγή – Αντικείμενο μελέτης	3
2.	Λιμένας Θεσσαλονίκης.....	5
2.1.	Υφιστάμενη κατάσταση λιμένα.....	5
2.1.1.	Κίνηση λιμένα	5
2.1.2.	Υφιστάμενη αξιοποίηση χώρων	6
2.1.3.	Παρούσα παροχή λιμενικής υπηρεσίας συλλογής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου – Υφιστάμενες υποδομές	8
2.2.	Εγκεκριμένο Προγραμματικό Σχέδιο λιμένα.....	9
2.2.1.	Γενικά - Επιτρεπόμενες χρήσεις γης & νέες υποδομές.....	9
2.2.2.	Προβλέψεις Προγραμματικού Σχεδίου ως προς την παροχή λιμενικής υπηρεσίας συλλογής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου	14
2.2.3.	Καθορισμένες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις εντός λιμένα	14
2.3.	Υποχρεώσεις – Αδειοδοτήσεις	15
2.3.1.	Υποχρεώσεις απορρέουσες από τη Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΟΛΘ.....	15
2.3.2.	Περιβαλλοντική αδειοδότηση.....	16
2.3.3.	Σχέδιο Παραλαβής και Διαχείρισης Αποβλήτων.....	17
2.4.	Τύπος και ποσότητες παραλαμβανόμενων αποβλήτων	24
2.5.	Εταιρική κοινωνική ευθύνη - Περιβάλλον	25
3.	Χαρακτηριστικά ευρύτερης περιοχής λιμένα	27
3.1.	Θερμαϊκός κόλπος.....	27
3.1.1.	Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κεντρικής Μακεδονίας	28
3.2.	Χωροταξικός σχεδιασμός και καθεστώς προστασίας ευρύτερης περιοχής.....	30
3.2.1.	Υπερκείμενος χωροταξικός σχεδιασμός	30
3.2.2.	Προστατευόμενες περιοχές του Ν.3937/2011 (Α'60).....	32
3.2.3.	Θέσεις αρχαιολογικού ενδιαφέροντος και πολιτιστική κληρονομιά	35
3.3.	Υφιστάμενες χρήσεις γης πέριξ του λιμένα	37
4.	Εκτίμηση μέγιστου αριθμού παρόχων λιμενικής υπηρεσίας συλλογής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου	39
4.1.	Παράμετροι περιορισμού αριθμού παρόχων λιμενικής υπηρεσίας συλλογής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου.....	39
4.2.	Δυνατότητες λιμένα ως προς τον αριθμό παρόχων της λιμενικής υπηρεσίας	42
5.	Συμπέρασμα.....	43

1. Εισαγωγή – Αντικείμενο μελέτης

Η παρούσα μελέτη εκπονήθηκε από την εταιρία MARNET A.T.E. για λογαριασμό του Οργανισμού Λιμένα Θεσσαλονίκης Α.Ε. (Ο.Λ.Θ.) στα πλαίσια της υποχρέωσης του Ο.Λ.Θ. ως φορέα διαχείρισης του Λιμένα Θεσσαλονίκης εφαρμογής του Κανονισμού ΕΕ 2017/352 “για τη θέσπιση πλαισίου όσον αφορά την παροχή λιμενικών υπηρεσιών και κοινών κανόνων για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια των λιμένων”. Ειδικότερα, η παρούσα μελέτη αφορά στην εφαρμογή του κανονισμού ως προς τη λιμενική υπηρεσία συλλογής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου.

Ο Κανονισμός ΕΕ 2017/352 εφαρμόζεται σε όλους τους θαλάσσιους λιμένες του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών, όπως απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ του κανονισμού ΕΕ 2013/1315 και κατ’ επέκταση και στο Λιμένα Θεσσαλονίκης. Ο Κανονισμός αφορά στην παροχή επτά (7) συγκεκριμένων κατηγοριών λιμενικών υπηρεσιών, μεταξύ των οποίων και η «συλλογή των αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου».

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού ΕΕ 2017/352, «η πρόσβαση στην αγορά για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών σε θαλάσσιους λιμένες μπορεί να υπόκειται σε:

- α) ελάχιστες απαιτήσεις για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών
- β) περιορισμούς στον αριθμό των παρόχων
- γ) υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας
- δ) περιορισμούς σχετικά με τους εγχώριους φορείς».

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού ΕΕ 2017/352, ο φορέας διαχείρισης του λιμένα «δύνатаι να περιορίσει τον αριθμό των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών για δεδομένη λιμενική υπηρεσία για έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους λόγους:

- α) σπανιότητα ή αποκλειστική χρήση της γης ή της παράκτιας ζώνης υπό την προϋπόθεση ότι ο περιορισμός είναι σύμφωνος με τις αποφάσεις ή τα σχέδια που συμφωνήθηκαν από τον διαχειριστικό φορέα του λιμένα και, κατά περίπτωση, από κάθε άλλη δημόσια αρχή που είναι αρμόδια σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο
- β) η απουσία τέτοιου περιορισμού εμποδίζει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας όπως προβλέπονται στο άρθρο 7, μεταξύ άλλων όταν η απουσία αυτή οδηγεί σε υπερβολικά υψηλές δαπάνες σχετικά με την εκπλήρωση τέτοιου είδους υποχρεώσεων για τον διαχειριστικό φορέα του λιμένα, την αρμόδια αρχή ή τους χρήστες του λιμένα
- γ) η απουσία τέτοιου περιορισμού αντιβαίνει στην ανάγκη να εξασφαλισθούν η ασφάλεια, η προστασία και η περιβαλλοντική βιωσιμότητα των λιμενικών υπηρεσιών
- δ) λόγω των χαρακτηριστικών των λιμενικών υποδομών ή του είδους της κυκλοφορίας στον λιμένα, η δραστηριοποίηση πολυάριθμων παρόχων λιμενικών υπηρεσιών στον λιμένα δεν θα ήταν δυνατή

ε) όταν έχει διαπιστωθεί, σύμφωνα με το άρθρο 35 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ, ότι ένας λιμενικός τομέας ή υποτομέας, μαζί με τις λιμενικές του υπηρεσίες, ασκεί εντός κράτους μέλους δραστηριότητα η οποία είναι άμεσα εκτεθειμένη στον ανταγωνισμό σύμφωνα με το άρθρο 34 της οδηγίας αυτής. Σε αυτήν την περίπτωση δεν εφαρμόζονται οι παράγραφοι 2 και 3 του παρόντος άρθρου».

Κατ' εφαρμογή των προβλέψεων των προαναφερθέντων άρθρων 3 και 6 του Κανονισμού ΕΕ 2017/352 και στα πλαίσια της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και των περιβαλλοντικών δεσμεύσεων του, ο Ο.Λ.Θ. έκρινε αναγκαίο τον προσδιορισμό του μέγιστου αριθμού των παρόχων που δύνανται να προσφέρουν την λιμενική υπηρεσία συλλογής των αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου στο Λιμένα Θεσσαλονίκης, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η προστασία και ασφάλεια του περιβάλλοντος και η περιβαλλοντική βιωσιμότητα του λιμένα, υπό το πρίσμα των αναγκών του λιμένα, των ιδιαιτεροτήτων του και πάντοτε εντός του πλαισίου του Κανονισμού ΕΕ 2017/352.

Στην παρούσα μελέτη αξιολογείται το σύνολο των χαρακτηριστικών του λιμένα αλλά και της ευρύτερης περιοχής ανάπτυξης και λειτουργίας του, στο βαθμό που αυτά επηρεάζουν την παροχή της λιμενικής υπηρεσίας συλλογής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου, με σκοπό την βέλτιστη δυνατή εκτίμηση του μέγιστου αριθμού των παρόχων που δύνανται να προσφέρουν αυτή τη λιμενική υπηρεσία στο Λιμένα Θεσσαλονίκης.

Η ομάδα εκπόνησης της παρούσας μελέτης απαρτίστηκε από τα παρακάτω στελέχη της MARNET A.T.E.:

- Βασιλική Τζανετάτου, Δρ Μηχανικό Περιβάλλοντος-Ακτομηχανικό, η οποία είχε και τη γενική ευθύνη και το συντονισμό της μελέτης
- Νικόλαο Φλώριο, Ναυπηγό Μηχανικό, M.Sc.
- Χαρίλαο Αντωνόπουλο, Δρ Πολιτικό Μηχανικό – Λιμενολόγο
- Γεωργία Βαρβιτσιώτη, Μηχανικό Χωροταξίας και Ανάπτυξης, M.Sc.

2. Λιμένας Θεσσαλονίκης

Ο Λιμένας Θεσσαλονίκης είναι Λιμένας Διεθνούς Ενδιαφέροντος σύμφωνα με την εθνική κατάταξη λιμένων της υπ' αρ. 8315.2/02/07/2.2.2007 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. 202/Β/16.02.2007). Βρίσκεται στο μυχό του Θερμαϊκού Κόλπου, και αναπτύσσεται εμπροσθεν και σε συνέχεια του πολεοδομικού ιστού της πόλης της Θεσσαλονίκης. Προς τα ανατολικά οριοθετείται από το παραλιακό μέτωπο της πόλης και προς τα δυτικά από το φυσικό όριο της εκβολής του Δενδροποτάμου.

2.1. Υφιστάμενη κατάσταση λιμένα

Στην υφιστάμενη κατάσταση, ο Λιμένας Θεσσαλονίκης καταλαμβάνει χερσαία έκταση 1,5km² σε επιμήκη διάταξη κατά μήκος του θαλασσιού μετώπου, διαθέτει έξι (6) προβλήτες και κρηπιδώματα μήκους 6,2km και περιλαμβάνει 0,5km² στεγασμένων και υπαίθριων αποθηκευτικών χώρων.

Ο Λιμένας Θεσσαλονίκης έχει εμπορική και επιβατική κίνηση, με κυριότερες δραστηριότητες τη διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων, γενικού φορτίου, χύδην ξηρού και υγρού φορτίου, Ro-Ro, την εξυπηρέτηση κρουαζιεροπλοίων και εποχιακά πλοίων ακτοπλοΐας (βλ. Σχήμα 2.1). Στο ανατολικό άκρο του λιμένα (προβλήτας 1) φιλοξενούνται πολιτιστικές δραστηριότητες.

Ο λιμένας διακρίνεται σε δύο τμήματα, το ανατολικό τμήμα που περιλαμβάνει την επιβατική κίνηση και τους χώρους πολιτιστικών δραστηριοτήτων και βρίσκεται στην άμεση γειτονία του κέντρου της πόλης, και το δυτικό τμήμα (FREE ZONE) που αφορά στην αμιγώς εμπορική κίνηση του λιμένα (προβλήτες 4, 5 και 6). Σημειώνεται ότι οι υφιστάμενοι χερσαίοι χώροι και τα υφιστάμενα μέτωπα παραβολής του λιμένα δεν επαρκούν για την κάλυψη των αναγκών της εμπορικής κίνησης του λιμένα και για το σκοπό αυτό έχει δρομολογηθεί η επέκταση του προβλήτα 6.

2.1.1. Κίνηση λιμένα

Ο Λιμένας Θεσσαλονίκης κατά την περίοδο 2015-2018 παρουσίασε μία αυξητική τάση στη διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων. Το 2108 διακινήθηκαν περί τα 430.000 TEUs, εκ των οποίων το μεγαλύτερο ποσοστό (85,5%) αφορά σε εγχώρια φορτία.

Την ίδια περίοδο η διακίνηση συνολικά χύδην φορτίου, γενικού φορτίου, υγρού φορτίου και φορτίου μέσω Ro-Ro δεν παρουσίασε σημαντική διακύμανση, με το συνολικό διακινηθέν φορτίο να ανέρχεται σε 4.000.000 τόνους.

Τέλος, την ίδια περίοδο, η επιβατική κίνηση (ακτοπλοΐα και κρουαζιέρα) παρουσίασε μία μικρή σταδιακή μείωση. Το 2018, η επιβατική κίνηση ανήλθε σε 45.000 επιβάτες περίπου, το μεγαλύτερο ποσοστό των οποίων αφορούσε την ακτοπλοΐα.

Σχήμα 2.1: Δραστηριότητες Λιμένα Θεσσαλονίκης

2.1.2. Υφιστάμενη αξιοποίηση χώρων

Σήμερα, ο Λιμένας Θεσσαλονίκης αξιοποιεί το σύνολο τόσο των διαθέσιμων χώρων του όσο και των μετώπων παραβολής του για την κάλυψη των αναγκών της εμπορικής και επιβατικής κίνησης, καθώς και των λοιπών λειτουργικών αναγκών του, ενώ όπως προαναφέρθηκε τμήμα του λιμένα αφορά σε πολιτιστικές δραστηριότητες.

Ειδικότερα, οι χερσαίοι χώροι του λιμένα αξιοποιούνται ως ακολούθως:

- Στοιβάσια φορτίων και φορτοεκφόρτωση φορτίων, με τη δραστηριότητα τόσο του σταθμού εμπορευματοκιβωτίων (ΣΕΜΠΟ) όσο και της φορτοεκφόρτωσης χύδην φορτίου να απαιτεί εκτεταμένους χώρους
- Πύλες εισόδου και χώροι αναμονής φορτηγών οχημάτων
- Αποθηκευτικοί χώροι (υπαίθριοι και στεγασμένοι) (βλ. Πίνακα 2.1)
- Χώροι κυκλοφορίας και εξυπηρέτησης επιβατών κρουαζιέρας και ακτοπλοΐας
- Κτίρια διοίκησης, προσωπικού και Δημόσιων Φορέων
- Χώροι στάθμευσης οχημάτων
- Χώροι ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων,
- Χερσαίοι χώροι αποθήκευσης εξοπλισμού των ευκολιών υποδοχής αποβλήτων των πλοίων
- Κτιριακοί χώροι μισθωμένοι σε τρίτους που αξιοποιούνται για χρήσεις εστίασης και λιανικού εμπορίου
- Κτίρια και υπαίθριοι χώροι πολιτιστικών δραστηριοτήτων (προβλήτας 1)

Πίνακας 2.1: Αποθηκευτικοί χώροι Λιμένα Θεσσαλονίκης (επιφάνεια, χρήση, καθεστώς μίσθωσης)

ΧΩΡΟΙ	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΜΙΣΘΩΣΗΣ (Τ.Μ.)	ΧΡΗΣΗ
ΑΠΟΘΗΚΗ WH 17	250	αποθήκευση εξοπλισμού μισθωτή (εξοπλισμός ευκολιών υποδοχής αποβλήτων των πλοίων)
	300	αποθήκευση εξοπλισμού μισθωτή
	300	αποθήκευση αναλωσίμων,εξαρτημάτων, ναυτικών φραγμάτων,πυροσβεστήρων και λοιπών υλικών, για εργασίες ρυμούλκησης, αντιμετώπιση πυρκαγιών και θαλάσσιας ρύπανσης
	128	αποθήκευση υλικών-ανταλλακτικών για τα ρυμουλκά
	128	αποθήκευση διαφόρων υλικών για τα ρυμουλκά
	300	αποθήκευση εξοπλισμού για τα ρυμουλκά
ΑΠΟΘΗΚΗ WH 18	1.005	αποθήκευση/φύλαξη οπωροκηπευτικών - φρούτων μισθωτή
ΑΠΟΘΗΚΗ WH 21	4.030	αποθήκευση/φύλαξη οπωροκηπευτικών - φρούτων μισθωτή
		αποθήκευση/φύλαξη οπωροκηπευτικών - φρούτων μισθωτή
ΑΠΟΘΗΚΗ WH 22	1.000	αποθήκευση γενικού φορτίου μισθωτή
	943	αποθήκευση γενικού φορτίου μισθωτή
	1.800	αποθήκευση/φύλαξη οπωροκηπευτικών - φρούτων (ψυκτικοί θάλαμοι) μισθωτή
	33	γραφειακοί χώροι μισθωτή
ΑΠΟΘΗΚΗ WH 23	1.500	αποθήκευση γενικού φορτίου μισθωτή
	2.447	αποθήκευση/φύλαξη οπωροκηπευτικών - φρούτων μισθωτή
ΑΠΟΘΗΚΗ WH25	1.971	αποθήκευση/φύλαξη φρούτων (ψυκτικοί θάλαμοι)μισθωτή
	1.545	αποθήκευση γενικού φορτίου μισθωτή
	23	γραφειακοί χώροι μισθωτή
	67	γραφειακοί χώροι μισθωτή
ΑΠΟΘΗΚΗ WH 27	430	χώροι Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων
	2.480	αποθήκευση γενικού φορτίου μισθωτή
	2.320	αποθήκευση εξοπλισμού ΟΛΘ
ΑΠΟΘΗΚΗ ΣΤΟ ΚΡΗΠΙΔΩΜΑ 18	3.715	αποθήκευση σιδηρονικελίου μισθωτή
ΣΙΛΟ (ΠΡΟΒΛΗΤΑΣ 4)	2.824	αποθήκευση σιτηρών μισθωτή
ΥΠΟΣΤΕΓΟ Υ2 ΑΠΟΘΗΚΗ 20	2.353	αποθήκευση εξοπλισμού ΟΛΘ
ΥΠΟΣΤΕΓΟ (ΠΡΟΒΛΗΤΑΣ 6)	6.907	αποθήκευση φορτίων μισθωτή
ΧΩΡΟΣ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΑΣΦΑΛΤΟΥ (ΠΡΟΒΛΗΤΑΣ 6)	3.940	δεξαμενές μισθωτή
ΧΩΡΟΣ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ (ΠΡΟΒΛΗΤΑΣ 6)	2.150	δεξαμενές μισθωτή
ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ (ΠΡΟΒΛΗΤΑΣ 6)	250	γραφειακοί χώροι και προσωρινή αποθήκευση εμπορευμάτων μισθωτή
ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ (ΠΡΟΒΛΗΤΑΣ 6)	500	γραφειακοί χώροι και προσωρινή αποθήκευση εμπορευμάτων μισθωτή
ΑΠΟΘΗΚΕΥΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ (ΠΡΟΒΛΗΤΑΣ 6)	500	αποθήκευση εμπορευματοκιβωτίων μισθωτή
ΣΥΝΟΛΟ:	46.138	

Σημείωση: Οι χώροι αποθηκών σε όροφο και απουσία ανελκυστήρα (όπως στην αποθήκη 17) είναι μη αξιοποιήσιμοι και δεν περιλαμβάνονται στον ανωτέρω πίνακα.

Επίσης, τα κρηπιδώματα του λιμένα αξιοποιούνται στο σύνολό τους ως ακολούθως:

- Παραβολή εμπορικών πλοίων (εμπορευματοκιβωτίων, χύδην φορτίου, γενικού φορτίου)
- Πρυμνοδέτηση οχηματαγωγών πλοίων (για τη δραστηριότητα Ro-Ro)

- Πρυμοδέτηση πλοίων ακτοπλοΐας
- Πλαγιοδέτηση κρουαζιεροπλοίων
- Ελλιμενισμός ρυμουλκών και βοηθητικών σκαφών, καθώς και των πλωτών ευκολιών παραλαβής αποβλήτων πλοίων

Το μόνο τμήμα του λιμένα που δεν αξιοποιείται είναι μία λεπτή αδιαμόρφωτη ζώνη πλησίον των εκβολών του Δενδροποτάμου.

2.1.3. Παρούσα παροχή λιμενικής υπηρεσίας συλλογής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου – Υφιστάμενες υποδομές

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (Κ.Υ.Α. 8111.1/41/2009 - Φ.Ε.Κ. 412/Β/06.03.2009 και τροποποίηση αυτής Φ.Ε.Κ. 3085/Β/28.09.2016, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2007/71/ΕΚ), ο Λιμένας Θεσσαλονίκης όπως και το σύνολο των ελληνικών λιμένων (πλην συγκεκριμένων εξαιρέσεων) οφείλει να διαθέτει λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής αποβλήτων από τα πλοία.

Σήμερα, στο Λιμένα Θεσσαλονίκης, η λιμενική υπηρεσία συλλογής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου παρέχεται από εξειδικευμένο ανάδοχο.

Σήμερα, ο ανάδοχος παραλαμβάνει το σύνολο των στερεών και υγρών αποβλήτων που παράγονται τόσο σε πλοία τα οποία παραβάλλουν στα κρηπιδώματα του λιμένα, όσο και σε πλοία σε θέση αγκυροβολίας (ράδα) εντός των ορίων αγκυροβολίας του ΟΛΘ, και κυρίως:

- πετρελαιοειδή απόβλητα
- στερεά απορρίμματα
- κατάλοιπα φορτίου
- ζωικά υποπροϊόντα και επικίνδυνα απόβλητα υγειονομικών μονάδων

Για τις ανάγκες πλήρωσης των υποχρεώσεων που απορρέουν από την σύμβαση, ο ανάδοχος διαθέτει τον κατάλληλο εξοπλισμό όπως αυτός παρατίθεται στο εγκεκριμένο Σχέδιο Παραλαβής και Διαχείρισης Αποβλήτων Πλοίων του λιμένα (βλ. στη συνέχεια ενότητα 2.3.3). Επίσης, διαθέτει συμβάσεις συνεργασίας με νομίμως λειτουργούσες μονάδες επεξεργασίας των διαφόρων ειδών αποβλήτων που καλείται να παραλάβει, προκειμένου για την ασφαλή και νόμιμη διαχείριση αυτών.

Επίσης, για την απρόσκοπτη και άρτια λειτουργία των λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής αποβλήτων από τα πλοία του λιμένα (όπως αυτός υποχρεούται να διαθέτει σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία), και σε συμμόρφωση με το ισχύον Σχέδιο Παραλαβής και Διαχείρισης Αποβλήτων Πλοίων του λιμένα, στον ανάδοχο παραχωρούνται υπαίθριος χώρος 200τ.μ. στο κρηπίδωμα 13 του προβλήτα 3, στεγασμένος χώρος 250τ.μ. εντός της Αποθήκης 17 στον προβλήτα 3 και θέσεις παραβολής πλωτών μέσων στα κρηπιδώματα 12 και 13 του προβλήτα 3. Οι χώροι αυτοί χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και εξολοκλήρου για την εγκατάσταση του απαραίτητου εξοπλισμού συλλογής των ευκολιών παραλαβής και προσωρινής αποθήκευσης των συλλεχθέντων αποβλήτων.

Τέλος, προκειμένου για τον περιορισμό της κυκλοφορίας βυτιοφόρων οχημάτων εντός/εκτός λιμένα και την αποτελεσματικότερη διαχείριση των πετρελαιοειδών αποβλήτων (που αφορούν και στην σημαντικότερη ποσότητα παραλαμβανόμενου αποβλήτου από τα πλοία, βλ. ενότητα 2.4), ο ΟΛΘ έχει παραχωρήσει ανεξάρτητα των ανωτέρω χώρων, έκταση για την εγκατάσταση δεξαμενών αποθήκευσης πετρελαιοειδών αποβλήτων συνολικής

χωρητικότητα 1.440κ.μ. όπου γίνονται δεκτά πετρελαιοειδή κατάλοιπα τόσο από τις προαναφερθείσες ευκολίες παραλαβής αποβλήτων όσο και από πηγές εκτός του λιμένα. Διευκρινίζεται ότι οι εν λόγω δεξαμενές δεν αφορούν άμεσα στη λιμενική υπηρεσία συλλογής αποβλήτων πλοίου, άλλα στην μετέπειτα αποθήκευση και μεταφόρτωση αυτών.

2.2. Εγκεκριμένο Προγραμματικό Σχέδιο λιμένα

Το νέο Γενικό Προγραμματικό Σχέδιο (masterplan) του Λιμένα Θεσσαλονίκης εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 3121.6/22971/2018 απόφαση της Επιτροπής Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων (Ε.Σ.Α.Λ.) (ΦΕΚ 77/ΑΑΠ/25.04.2018) σε συνέχεια της 72^{ης}/07.02.2018 συνεδρίασης της Ε.Σ.Α.Λ. Στο Σχήμα 2.2 παρατίθεται η γενική διάταξη των έργων που συνοδεύει την εν λόγω απόφαση.

2.2.1. *Γενικά - Επιτρεπόμενες χρήσεις γης & νέες υποδομές*

Συνοπτικά οι προτεινόμενες νέες / συμπληρωματικές λιμενικές εγκαταστάσεις του νέου Γενικού Προγραμματικού Σχεδίου (masterplan) είναι οι ακόλουθες (βλ. Σχήμα 2.2):

- Επέκταση του 6ου Προβλήτα (κρηπιδωμάτων 26 (ΣΕΜΠΟ) και 24 (χύδην φορτία).
- Ενοποίηση των Προβλητών Νο 4 και Νο 5, έτσι ώστε να προκύψει ένας νέος προβλήτας σημαντικά μεγαλύτερης δυναμικότητας (λόγω της μεγαλύτερης έκτασης, αλλά και του προσαυξημένου ωφέλιμου βάθους του νέου μετωπικού - νότιου κρηπιδώματος αυτού).
- Κατασκευή συμπληρωματικών κρηπιδοτοίχων εκατέρωθεν της βάσης του Προβλήτα Νο 3, για την πρυμνο-πλαγιοδέτηση Ε/Γ - Ο/Γ πλοίων, Ro-Pax, καθώς και πλοίων αμιγώς Ro-Ro.
- Κατασκευή νέου (μικρού σχετικά) προβλήτα, δυτικά του 6ου Προβλήτα, για την εξυπηρέτηση πλοίων μεταφοράς υγρών φορτίων (πλην πετρελαιοειδών), μεγέθους έως 15.000 DWT.
- Κατασκευή νέου λιμενίσκου βοηθητικών σκαφών στο δυτικό άκρο της χερσαία ζώνης του λιμένα (Χ.Ζ.).
- Για να καταστούν λειτουργικές οι παραπάνω αναφερόμενες δύο πρώτες λιμενικές εγκαταστάσεις, είναι επίσης απαραίτητη η πραγματοποίηση γενικών εκσκαφών /βυθοκορήσεων σε συγκεκριμένους θαλάσσιους τομείς του λιμένα, καθώς και η καθαίρεση μικρού τμήματος (περίπου 60 m) του υφιστάμενου αποσπασμένου κυματοθραύστη, για τη διευκόλυνση της ναυσιπλοΐας των μεγαλύτερων πλοίων.

Επίσης, το εγκεκριμένο masterplan περιλαμβάνει:

- Ανάπλαση, διαμόρφωση και αξιοποίηση υπαίθριων χώρων και κατασκευή έργων πρασίνου εντός του Λιμένα Θεσσαλονίκης.
- Υποδομή cold ironing για ηλεκτροδότηση πλοίων κατά την πλεύριση στα κρηπιδώματα σύμφωνα με Οδηγία Ε.Ε.
- Ανάπλαση και αξιοποίηση υφιστάμενων κτιρίων της Ο.Λ.Θ. Α.Ε.
- Δημιουργία cruise terminal και κατασκευή καταφυγίου τουριστικών σκαφών για ελλιμενισμό mega και giga yachts στην περιοχή του 1ου και 2ου προβλήτα, καθώς και υδατοδρομίου.
- Αξιοποίηση υφιστάμενων αποθηκών και υπαίθριων χώρων και σχεδιασμός νέων για την ανάπτυξη υπηρεσιών Logistics - Διαχείριση ειδικών φορτίων.

- Προμήθεια ηλεκτροκίνητων γερανών και γερανογεφυρών και εγκατάσταση αυτών επί των αντίστοιχων κρηπιδωμάτων.

Τα ανωτέρω μπορούν να υλοποιηθούν σε συνάρτηση με την Πολεοδομική Οργάνωση της Χ.Ζ. που περιλαμβάνεται στο masterplan. Προς την κατεύθυνση αυτή, η απόφαση έγκρισης του masterplan προβλέπει ότι το “ιστορικό τμήμα” του λιμένα (Προβλήτας Νο 1 και Κρηπίδωμα Νο 4 - Νο 8, καθώς και οι χερσαίες εκτάσεις όπισθεν / βορείως αυτών, θα αντιμετωπίζεται «ως ιδιαίτερη λιμενική ενότητα, με χρήσεις που δεν θα σχετίζονται με την εξυπηρέτηση εμπορευματικού μεταφορικού έργου. Συνεπώς οι συγκεκριμένες περιοχές - υποδομές θα πρέπει να έχουν λειτουργική αυτοτέλεια σε σχέση με τις λοιπές δραστηριότητες εντός της Χ.Ζ.».

Τέλος σύμφωνα με το εγκεκριμένο masterplan, «το μελλοντικό εμπορευματικό έργο που θα διέρχεται από το λιμένα προβλέπεται να εξυπηρετείται από τις ακόλουθες Τερματικές Εγκαταστάσεις:

- Διαχείριση Ε/Κ (Επέκταση του υφιστάμενου Σ.ΕΜΠΟ. επί του 6ου Προβλήτα).
- Διαχείρισης Χύδην Στερεών Φορτίων (Αναβάθμιση των υφιστάμενων υποδομών επί του κρηπιδώματος 24 και επέκταση αυτού, με παράλληλη μεταφορά των Γενικών Φορτίων σε άλλη θέση).
- Διαχείρισης Γενικών και Λοιπών Φορτίων και Αγροτικών Χύδην Φορτίων (Ενοποίηση των Προβλητών Νο 4 και Νο 5 και δημιουργία ενός νέου Προβλήτα, ο οποίος πλην του Γενικού Φορτίου, θα διαχειρίζεται και άλλες κατηγορίες φορτίων/εμπορευμάτων όπως scrap, εισαγωγές αυτοκινήτων).
- Διακίνηση Ro-Rax, Ro-Ro. Αναβάθμιση του Προβλήτα Νο 3 με προσθήκη της έκτασης βορείως αυτού και την απομάκρυνση παλαιών αποθηκών, για την εξυπηρέτηση Ε/Γ - Ο/Γ πλοίων, Ro-Rax, καθώς και πλοίων αμιγώς Ro-Ro, με εγχώριες ή διεθνείς συνδέσεις.

Εκτός του εμπορευματικού μεταφορικού έργου, ο λιμένας προβλέπεται να αναβαθμίσει τις υπηρεσίες / δραστηριότητες Κρουαζιέρας που σήμερα πραγματοποιεί, με την προσθήκη υποδομών για ανάπτυξη λειτουργιών έναρξης κρουαζιέρας (Home Porting)».

Στα πλαίσια του masterplan, στο Λιμένα Θεσσαλονίκης διακρίθηκαν οι ακόλουθοι Τομείς με συγκεκριμένες επιτρεπόμενες χρήσεις γης και όρους δόμησης (βλ. Σχήμα 2.3):

- Τομέας 1: Περιοχή Παλαιού Λιμένα
- Τομέας 2: Περιοχή υποστήριξης κρουαζιέρας
- Τομέας 3: Νέα τερματική εγκατάσταση κρουαζιέρας
- Τομέας 4: Περιοχή εμπορικών χρήσεων - υπηρεσιών
- Τομέας 5: Περιοχή διατηρητέων κτιρίων – στάβλων
- Τομέας 6: Νέα τερματική εγκατάσταση λειτουργιών Ro-Ro
- Τομέας 7: Περιοχή υπηρεσιών – διοίκησης λιμένα
- Τομέας 8: Περιοχή αποθηκών – ελευθέρων αποθηκευτικών χώρων
- Τομέας 9: Νέα τερματική εγκατάσταση γενικών και λοιπών φορτίων
- Τομέας 10: Περιοχή συνεργείων – κρηπίδωμα 23
- Τομέας 11: Περιοχή ανάπτυξης δυτικών προσβάσεων (οδικών – σιδηροδρομικών) της Χ.Ζ.
- Τομέας 12: Δυτικός τομέας εκτός Ελεύθερης Ζώνης του λιμένα
- Τομέας 13: Τερματικός σταθμός εμπορευματοκιβωτίων (ΣΕΜΠΟ)

- Τομέας 14: Νέα τερματική εγκατάσταση χύδην φορτίων
- Τομέας 15: Γήπεδα αποθήκευσης / στοιβασίας μοναδοποιημένων φορτίων (Ε/Κ) ή/και χύδην φορτίων

Από τις προαναφερθείσες προτεινόμενες λιμενικές εγκαταστάσεις και λοιπές επεμβάσεις, ο Ο.Λ.Θ. έχει ήδη δρομολογήσει τις διαδικασίες -για την επέκταση του προβλήτα 6, ενώ έχει ξεκινήσει να διερευνά τις δυνατότητες ανάπτυξης, αξιοποίησης και κατασκευής νέων αποθηκευτικών χώρων προκειμένου να καλύψει τις αυξημένες ανάγκες του.

2.2.2. Προβλέψεις Προγραμματικού Σχεδίου ως προς την παροχή λιμενικής υπηρεσίας συλλογής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου

Αναφορικά με την παροχή της λιμενικής υπηρεσίας συλλογής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου, η μελέτη του masterplan προβλέπει στις επιτρεπόμενες χρήσεις γης ανά τομέα:

- Υποδομές και εγκαταστάσεις ελλιμενισμού πλωτών μέσων, σκαφών και ναυπηγημάτων παροχής λιμενικών υπηρεσιών (ΚΛΘ, πυροσβεστικής υπηρεσίας, πλοηγικής υπηρεσίας, ρυμούλκησης, εφοδιασμού πλοίων με καύσιμα - bunkering, συλλογής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου, κλπ.) στους Τομείς 1, 3, 6, 9, 10, 12, 13, 14 και 15, δηλαδή σε όσους τομείς του λιμένα που διαθέτουν κρηπιδώματα (ενώ εξαιρούνται οι αμιγώς χερσαίοι τομείς)
- Λιμενικές ζώνες υποστήριξης βοηθητικών σκαφών λιμένα (ΚΛΘ, πυροσβεστικής υπηρεσίας, πλοηγικής υπηρεσίας, ρυμούλκησης, εφοδιασμού πλοίων με καύσιμα - bunkering, συλλογής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου, λάντζες, κλπ.) στους Τομείς 4, 9, 10 και 12

Ειδικά σε ότι αφορά στις υποδομές και εγκαταστάσεις ελλιμενισμού πλωτών μέσων, σκαφών και ναυπηγημάτων, πρόκειται σαφώς για την προσωρινή προσέγγιση και παραβολή για την παροχή της εκάστοτε λιμενικής υπηρεσίας (μεταξύ αυτών και της συλλογής αποβλήτων πλοίων) στα πλοία, ενώ δεν πρόκειται για μόνιμο ελλιμενισμό. Άλλωστε, σε κάθε ένα από τους τομείς οφείλουν να παρέχονται όλες οι αναφερθείσες λιμενικές υπηρεσίες, γεγονός που δεν καθιστά εφικτό την μακρόχρονη ταυτόχρονη παραμονή του συνόλου των πλωτών μέσων και σκαφών που αφορούν στις εν λόγω υπηρεσίες.

Αντίθετα, οι λιμενικές ζώνες υποστήριξης βοηθητικών σκαφών λιμένα αφορούν τόσο στα μέτωπα μόνιμου ελλιμενισμού των πλωτών μέσων, όσο και στις χερσαίες υποδομές που υποστηρίζουν τις εν λόγω λιμενικές υπηρεσίες (μεταξύ αυτών και της συλλογής αποβλήτων πλοίων).

2.2.3. Καθορισμένες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις εντός λιμένα

Με την υπ' αριθμ. 3121.6/85327/2019 απόφαση της Επιτροπής Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Λιμένων (Ε.Σ.Α.Λ.) εγκρίθηκε η επικαιροποίηση του Γενικού Προγραμματικού Σχεδίου (masterplan) Λιμένα Θεσσαλονίκης όσον αφορά στον καθορισμό κυκλοφοριακών ρυθμίσεων στη χερσαία ζώνη του λιμένα (ΦΕΚ 732/Δ/11.12.2019), σε συνέχεια της 80^{ης}/25.09.2019 συνεδρίασης της Ε.Σ.Α.Λ.

Με την εν λόγω απόφαση εγκρίθηκε η Κυκλοφοριακή Μελέτη του λιμένα, η οποία προβλέπει τη συμπλήρωση τόσο της υφιστάμενης οριζόντιας σήμανσης με νέες διαγραμμώσεις, βέλη κατευθύνσεων, ανακλαστήρες οδοστρώματος, όσο και της κατακόρυφης με την προσθήκη νέων πινακίδων και την κατάργηση ορισμένων παλιών ή την μετατόπισή τους σε άλλη θέση.

Επίσης, σε επιλεγμένα σημεία προκειμένου για τη διευκόλυνση της κυκλοφορίας και για λόγους ασφαλείας προβλέπεται η συμπλήρωση της υφιστάμενης σήμανσης, η δημιουργία λωρίδων αριστερόστροφων κινήσεων, η κατασκευή διαγραμμισμένων διαχωριστών κυκλοφορίας (σταγόνες), η χρήση πλαστικών στηθαίων ασφαλείας για τον αποκλεισμό κάποιων περιοχών από την άναρχη διέλευση οχημάτων και την καλύτερη οριοθέτηση των λωρίδων κυκλοφορίας.

2.3. Υποχρεώσεις – Αδειοδοτήσεις

2.3.1. Υποχρεώσεις απορρέουσες από τη Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΟΛΘ

Στις 2 Φεβρουαρίου 2018 υπεγράφη «Σύμβαση Παραχώρησης σχετικά με τη Χρήση και την Εκμετάλλευση Ορισμένων Χώρων και Περιουσιακών Στοιχείων εντός του Λιμένος Θεσσαλονίκης» μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε. (ΟΛΘ). Η εν λόγω σύμβαση κυρώθηκε με το Ν.4522/2018 (ΦΕΚ 39/Α/07.03.2018).

Σύμφωνα με την ως άνω κύρωση, από τη Σύμβαση Παραχώρησης απορρέουν οι κάτωθι υποχρεώσεις για τον ΟΛΘ αναφορικά με τη συλλογή αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου:

«11.1 (...), ο ΟΛΘ θα υπέχει με δικό του κίνδυνο και έξοδα υποχρέωση για την παροχή όλων των υπηρεσιών και των παρεπομένων υπηρεσιών που απαιτούνται:

(α) για τη λειτουργία:

- (i) των Σταθμών Κρουαζιεροπλοίων και Οχηματαγωγών,
- (ii) του Σταθμού Συμβατικού Φορτίου (Τερματικού Σταθμού Χύδην και Ετερογενούς Φορτίου), και
- (iii) του Σταθμού Εμπορευματοκιβωτίων,

(β) για τη συντήρηση των υποδομών και για παρεπόμενες υπηρεσίες,

κατά τρόπο που, σε καθεμία από τις ανωτέρω περιπτώσεις, θα πληροί ή θα υπερβαίνει τα Ελάχιστα Επίπεδα Υπηρεσιών (...).

11.2 Οι Παρεπόμενες Υπηρεσίες για τις οποίες υπέχει υποχρέωση ο ΟΛΘ περιλαμβάνουν, ειδικότερα:

(...)(ι) την υποδοχή απορριμμάτων που προέρχονται από τα σκάφη, συμπεριλαμβανομένης ενδεικτικά, της υποδοχής ιλύος και αποβλήτων πετρελαίου, της απόρριψης λυμάτων και της απομάκρυνσης απορριμμάτων, όπως επίσης και της υποδοχής και διαχείρισης των καταλοίπων φορτίου

(...)

και, στην έκταση που αρμόζει, πρέπει να είναι επαρκείς, ώστε να εναρμονίζονται με τα Ελάχιστα Επίπεδα Υπηρεσιών, τους ισχύοντες νόμους, τους Ρυθμιστικούς Κανόνες και τους νόμους γενικής εφαρμογής. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης, ο ΟΛΘ μπορεί να προσλαμβάνει τρίτους είτε μέσω Υπεργολαβιών, είτε μέσω Υποπαραχωρήσεων, αλλά (χωρίς να θίγονται οποιεσδήποτε άλλες υποχρεώσεις του σύμφωνα με την παρούσα) ο ΟΛΘ θα παραμένει υπόλογος έναντι του Ελληνικού Δημοσίου για τη συμμόρφωση με τα Ελάχιστα Επίπεδα Υπηρεσιών.»

Επίσης, στον όρο 11.3 της Σύμβασης Παραχώρησης διευκρινίζεται ότι πέραν των λιμενικών υπηρεσιών που καθορίζονται στον όρο 11.2, «για όλες τις άλλες διατιθέμενες υπηρεσίες που είθισται να παρέχονται σε λιμένα, ο ΟΛΘ θα προάγει γενικώς τον ανταγωνισμό, επιτρέποντας την πρόσβαση στις απαιτούμενες υποδομές και εγκαταστάσεις, παρέχοντας δίκαιες Υποπαραχωρήσεις χωρίς διακρίσεις σε εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών (...).»

2.3.2. Περιβαλλοντική αδειοδότηση

Για τη λειτουργία του Λιμένα Θεσσαλονίκης έχει εκδοθεί η υπ' Α.Π. 203978/21.12.2012 Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής. Η εν λόγω ΑΕΠΟ είναι σε ισχύ και έχει τροποποιηθεί ως προς επιμέρους υποδομές με τις με Α.Π. οικ.171836/02.04.2014, οικ.173239/16.06.2014, οικ.151696/04.09.2015, 101351/03.08.2016, οικ.11067/06.08.2018, ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/51180/1096/16.03.2021 Αποφάσεις Γενικού Διευθυντή ΥΠΕΝ. Συγκεκριμένα:

ΑΡΙΘΜ. ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ
Α.Π. 203978/21.12.2012	Έγκριση περιβαλλοντικών όρων για τη «Λειτουργία λιμένα Θεσσαλονίκης»
Α.Π. οικ.171836/02.04.2014	Τροποποίηση της α.π. 18098/95 ΚΥΑ Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων για το έργο «Επέκταση του 6 ^{ου} προβλήτα ΟΛΘ που βρίσκεται στο θαλάσσιο χώρο του λιμένα Θεσσαλονίκης» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, όσον αφορά στις δεξαμενές αποθήκευσης πετρελαιοειδών αποβλήτων της NORTH AEGEAN SLOPS – ΗΛΙΑΣ ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ
Α.Π. οικ.173239/16.06.2014	Τροποποίηση της α.π. 203978/21-12-2012 Απόφασης Έγκρισης Περι/κών Όρων του έργου «Λειτουργία Λιμένα Θεσσαλονίκης» όσον αφορά στην αποθήκευση υδροξειδίου του νατρίου (ΝΑΟΗ) στον προβλήτα 4.
Α.Π. οικ.173239/14	Τροποποίηση της α.π. 203978/21-12-2012 Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων του έργου «Λειτουργία λιμένα Θεσσαλονίκης» όσον αφορά στην εγκατάσταση σταθμών ανεφοδιασμού οχημάτων με υγρά καύσιμα.
Α.Π. οικ.151696/04.09.2015	Τροποποίηση της α.π. οικ. 203978/21-12-2012 Υ.Α. Έγκριση Περ/κών Όρων του έργου «Λειτουργία του λιμένα Θεσσαλονίκης», όσον αφορά στην κατασκευή αγωγού φυσικού αερίου και στην εγκατάσταση γερανών, γερανογεφυρών και υποσταθμού μέσης τάσης.
Α.Π. 101351/03.08.2016	«Τροποποίηση των περιβαλλοντικών όρων του λιμένα Θεσσαλονίκης για την περιβαλλοντική αδειοδότηση υδατοδρομίου»
Α.Π. οικ.11067/06.08.2018	Τροποποίηση των περιβαλλοντικών όρων του έργου «Λειτουργία λιμένα Θεσσαλονίκης» όσον αφορά στην λειτουργία πλυντηρίου με λιπαντήριο και στην επέκταση του χρόνου υλοποίησης του Σχεδίου Διαχείρισης Ομβρίων Απορροών
Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/51180/1096/16-3-2021	Τροποποίηση της α.π. 203978/21.12.2012 Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων του έργου «Λειτουργία λιμένα Θεσσαλονίκης» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, όσον αφορά στην λειτουργία σιλό δημητριακών.

Επίσης, σε ότι αφορά στην κατασκευή της επέκτασης και τη μελλοντική λειτουργία του 6^{ου} προβλήτα του λιμένα, καθώς και λοιπών εγκαταστάσεων στη ρίζα αυτού έχει εκδοθεί η με Α.Π. 18098/1995 Κ.Υ.Α. έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, η οποία έχει τροποποιηθεί και βρίσκεται σε ισχύ.

Σύμφωνα με την ισχύουσα υπ' Α.Π. 203978/21.12.2012 Α.Ε.Π.Ο. λειτουργίας του λιμένα, και συγκεκριμένα τον περιβαλλοντικό όρο (δ)17 ο ΟΛΘ οφείλει να πληροί τα κάτωθι αναφορικά με τη συλλογή αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου:

«Να υλοποιηθεί Σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων του λιμένα, προκειμένου να υπάρχει καταγραφή και έλεγχος τους είδους και της ποσότητας των παραγόμενων αποβλήτων από τη

λειτουργία του λιμένα, με σκοπό τη διαχείρισή τους σύμφωνα με την κείμενη Νομοθεσία. Να εξεταστεί η δυνατότητα δημιουργίας προγράμματος ανακύκλωσης των στερεών αποβλήτων.

Ειδικότερα :

- Τα απορρίμματα και πετρελαιοειδή κατάλοιπα των πλοίων να διαχειρίζονται σύμφωνα με το εγκεκριμένο με την α.π. 11473/15.10.08 Απόφαση του Γεν. Γραμματέα Περιφέρειας Κεντρ. Μακεδονίας, «Σχέδιο Παραλαβής και Διαχείρισης αποβλήτων πλοίων και κατάλοιπων φορτίου».
- Τα αστικού τύπου, μη επικίνδυνα, στερεά απορρίμματα σύμφωνα με την ΚΥΑ 50910/2727/03 (ΦΕΚ 1909/Β/03) και το Ν. 4042/12 (ΦΕΚ 24/Α/12).
- Τα απόβλητα λιπαντικών ελαίων σύμφωνα με το Π.Δ. 82/04 (ΦΕΚ 64/Α/04).
- Τα οχήματα στο τέλος του κύκλου της ζωής τους σύμφωνα με το Π.Δ. 116/04 (ΦΕΚ 81/Α/04).
- Οι χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές σύμφωνα με το Π.Δ. 115/04 (ΦΕΚ 80/Α/04).
- Τα επικίνδυνα απόβλητα να διαχειρίζονται σύμφωνα με την ΚΥΑ 13588/725/06 (ΦΕΚ 383/Β/06), την ΚΥΑ 24944/1159/06 (ΦΕΚ 791/Β/06) και την ΚΥΑ 8668/07 (ΦΕΚ 287/Β/07)».

2.3.3. Σχέδιο Παραλαβής και Διαχείρισης Αποβλήτων

Στο Λιμένα Θεσσαλονίκης εφαρμόζεται το εγκεκριμένο εν ισχύ «Σχέδιο Παραλαβής και Διαχείρισης Αποβλήτων και Καταλοίπων Φορτίου Πλοίων που καταπλέουν στο Λιμένα Θεσσαλονίκης, αρμοδιότητας της “Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.”, Δ. Θεσσαλονίκης Π.Ε. Θεσσαλονίκης» (υπ’ αριθμ. πρωτ. 3122.3-1.8/51954/2021 απόφαση Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής). Το εν λόγω σχέδιο τέθηκε σε ισχύ την 16.07.2021 και ισχύει για χρονικό διάστημα 3 ετών. Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι προβλέψεις του εν λόγω Σχεδίου.

Σύμφωνα με το ισχύον Σχέδιο, με βάση τον τύπο των πλοίων που καταπλέουν στο λιμένα Θεσσαλονίκης και τους καταγεγραμμένους τύπους αποβλήτων των τελευταίων ετών, οι συνήθεις ανάγκες ευκολιών υποδοχής αποβλήτων πλοίων αφορούν στους παρακάτω τύπους αποβλήτων:

- ✓ Πετρελαιοειδή απόβλητα σύμφωνα με το ANNEX I της Δ.Σ. MARPOL 73/78, όπως:
 - Σεντινόερα (oily bilge water)
 - Πετρελαιοειδή κατάλοιπα (oily residues (sludge))
 - Εκπλύματα δεξαμενών (oily tank washings (slops))
 - Ακάθαρτο θαλάσσερμα (dirty ballast water)
 - Λάσπες από τον καθαρισμό δεξαμενών (scale and sludge from tank cleaning)
- ✓ Λύματα σύμφωνα με το ANNEX IV της Δ.Σ. MARPOL 73/78.
- ✓ Απορρίμματα σύμφωνα με το ANNEX V της Δ.Σ. MARPOL 73/78, όπως:
 - Α. Πλαστικά
 - Β. Απόβλητα τροφίμων
 - C. Οικιακά απόβλητα
 - D. Βρώσιμα έλαια

- Ε. Τέφρες από Κλιβάνους
- F. Λειτουργικά απόβλητα
- G. Πτώματα Ζώων / Ζωικά Υποπροϊόντα
- Η. Αλιευτικός εξοπλισμός
- Ι. Ηλεκτρικά – ηλεκτρονικά απόβλητα, (CATEGORY I – E-WASTE)
- J. Κατάλοιπα φορτίου μη επιβλαβή (μη επικίνδυνα για το θαλάσσιο περιβάλλον – non-marine environment harmful HME)
- Κ. Κατάλοιπα φορτίου επιβλαβή (επικίνδυνα για το θαλάσσιο περιβάλλον marine environment harmful HME)

Επίσης, περιστασιακά υπάρχει η ανάγκη για την παραλαβή και των κάτωθι αποβλήτων:

- Επιβλαβείς υγρές ουσίες χύδην (Bulk) – ANNEX II της Δ.Σ. MARPOL 73/78
- Επιβλαβείς ουσίες σε συσκευασμένη μορφή - ANNEX III της Δ.Σ. MARPOL 73/78, στην περίπτωση που η συσκευασία καταστραφεί
- Ουσίες που καταστρέφουν το όζον - Annex VI της Δ.Σ. MARPOL 73/78

Με βάση τη συσχέτιση των ανωτέρω κατηγοριών αποβλήτων της MARPOL που παράγονται στα πλοία με τους κωδικούς κατά τον Ευρωπαϊκό Κατάλογο Αποβλήτων (Ε.Κ.Α.) που περιλαμβάνεται στο εν λόγω Σχέδιο, είναι δυνατή η παράδοση αποβλήτων που εμπίπτουν στους κάτωθι κωδικούς Ε.Κ.Α. (χωρίς ο κατάλογος αυτός να είναι περιοριστικός):

Απόβλητα – MARPOL	Κωδικός ΕΚΑ	Περιγραφή ΕΚΑ
MARPOL Annex I - Πετρελαιοειδή		
Σεντινόνερα (oily bilge water)	13 04	έλαια υδροσυλλεκτών πλοίων (Bilge oil)
	13 04 01*	έλαια υδροσυλλεκτών πλοίων εσωτερικής ναυσιπλοΐας
	13 04 02*	έλαια υδροσυλλεκτών πλοίων από αποχετεύσεις προκουμαίων
	13 04 03*	έλαια υδροσυλλεκτών πλοίων άλλης ναυσιπλοΐας
Ελαιώδη κατάλοιπα (oily residues (sludge))	13 02	Απόβλητα έλαια μηχανής κιβωτίου ταχυτήτων και λίπανσης
	13 02 04*	Χλωριωμένα έλαια μηχανής, κιβωτίου ταχυτήτων και λίπανσης με βάση τα ορυκτά
	13 02 05*	Μη χλωριωμένα έλαια μηχανής, κιβωτίου ταχυτήτων και λίπανσης με βάση τα ορυκτά
	13 02 08*	Άλλα έλαια μηχανής, κιβωτίου ταχυτήτων και λίπανσης
	13 03 10*	Άλλα έλαια μόνωσης και μεταφοράς θερμότητας
	13 05 08*	Μείγματα αποβλήτων από θαλάμους υπολειμμάτων και διαχωριστές ελαίου/νερού
Εκπλύματα δεξαμενών (oil tank washings)	13 05 08*	Μείγματα αποβλήτων από θαλάμους υπολειμμάτων και διαχωριστές ελαίου/νερού
Ακάθαρτο θαλάσσερμα (dirty ballast)	13 05 08*	Μείγματα αποβλήτων από θαλάμους υπολειμμάτων και διαχωριστές ελαίου/νερού
Λάσπες από τον καθαρισμό δεξαμενών (scale and sludge from tank cleaning)	13 05 02*	Λάσπες διαχωριστή ελαίου/νερού
	13 05 03*	Λάσπες υποδοχέα
MARPOL Annex II–Επιβλαβείς υγρές ουσίες χύδην (Bulk)		
Κατηγορία Χ		Τα απόβλητα του Annex II κατηγοριοποιούνται βάσει της MEPC.2/Circ.23 1-12-2017 Κατάλογος αποτελούμενος από δύο παραρτήματα (σελ. 7 έως 47)
Κατηγορία Υ		
Κατηγορία Ζ		
Άλλες ουσίες		
MARPOL Annex III - Επιβλαβείς ουσίες σε συσκευασμένη μορφή		
		Υλικά/ουσίες εκτός ραδιενεργών. Τα κριτήρια για την αναγνώριση ουσιών που ανήκουν σε αυτή την ομάδα δίνονται από το σύστημα «Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals (GHS)» που έχει αναπτυχθεί από τα Ηνωμένα Έθνη, έτσι όπως έχει τροποποιηθεί
MARPOL Annex IV– Λύματα πλοίων		
«Λύματα» ή 'blackwaters'	19 08	Απόβλητα από εγκαταστάσεις επεξεργασίας υγρών αποβλήτων μη προδιαγραφόμενα άλλως
	19 08 05	Λάσπες από την επεξεργασία αστικών λυμάτων
	20 03 04	
«φαιόχρωα ύδατα» ή graywaters'		
MARPOL Annex V – Απορρίμματα/ Απόβλητα πλοίων		
A. Πλαστικά	20 01 39	Πλαστικά
	15 01 02	Πλαστική συσκευασία
B. Απόβλητα τροφίμων	20 01 08	Βιοαποικοδομήσιμα απόβλητα κουζίνας και χώρων ενδιαιτήσης
C. Οικιακά απόβλητα	20 03 01	Ανάμεικτα αστικά απόβλητα
	20 01 01	Χαρτιά και χαρτόνια
	15 01 01	Συσκευασία από χαρτί και χαρτόνι

Απόβλητα – MARPOL	Κωδικός EKA	Περιγραφή EKA
	20 01 02	Γυαλιά
	15 01 07	Γυάλινη συσκευασία
	20 01 38	Ξύλο εκτός εκείνων που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες (EKA 200137)
	15 01 03	Ξύλινη συσκευασία
	20 01 40	Μέταλλα
	15 01 04	Μεταλλική συσκευασία
	15 01 06	Μεικτή συσκευασία
	20 01 10	Ρούχα
	20 01 11	Υφάσματα
D. Βρώσιμα έλαια	20 01 25	Βρώσιμα έλαια και λίπη
E. Τέφρες από κλιβάνους	10 01 01	Τέφρα κλιβάνου, σκωρία και σκόνη λέβητα (εξαιρουμένης της σκόνης λέβητα που περιλαμβάνεται στο σημείο 10 01 04)
	10 01 14*	Τέφρα κλιβάνου, σκωρία και σκόνη λέβητα από κοινή αποτέφρωση που περιέχει επικίνδυνες ουσίες
	10 01 15	Τέφρα κλιβάνου, σκωρία και σκόνη λέβητα από κοινή καύση εκτός εκείνων που περιλαμβάνονται στο σημείο 10 01 14
	19 01 11*	Τέφρα και σκωρία κλιβάνου που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες
	19 01 12	Τέφρα και σκωρία κλιβάνου άλλες από τις αναφερόμενες στο σημείο 19 01 11
F. Λειτουργικά απόβλητα	02 01 01	Λάσπες από πλύση και καθαρισμό
	06 04 04*	Απόβλητα που περιέχουν υδράργυρο
	06 04 04*	Απόβλητα που περιέχουν υδράργυρο
	08 01 11*	Απόβλητα από χρώματα και βερνίκια με επικίνδυνες ουσίες
	08 01 11*	Απόβλητα από χρώματα και βερνίκια με επικίνδυνες ουσίες
	08 01 17*	Απόβλητα από αφαίρεση χρωμάτων/βερνικιών
	08 01 17*	Απόβλητα από αφαίρεση χρωμάτων/βερνικιών
	08 03 18	Απόβλητα toner
	08 03 18	Απόβλητα toner
	08 04 09*	Απόβλητα κολλών και στεγανωτικών
	08 04 09*	Απόβλητα κολλών και στεγανωτικών
	09 01 01*	Διαλύματα εμφανιστηρίου
	09 01 01*	Διαλύματα εμφανιστηρίου
	09 01 05*	Διαλύματα ξεπλύματος και έκπλυσης σταθεροποιητή
	12 01 02	Σκόνη και σωματίδια σιδηρούχων μετάλλων
	12 01 06*	Απόβλητα αμμοβολής με επικίνδυνες ουσίες
	12 01 17	Απόβλητα αμμοβολής
	13 05 08*	Μείγματα αποβλήτων από διαχωριστές ελαίου / νερού
	14 06 02*	Άλλοι αλογονωμένοι διαλύτες και μείγματα διαλυτών
	15 01 01	Συσκευασία από χαρτί και χαρτόνι
	15 01 03	Ξύλινη συσκευασία
	15 01 04	Μεταλλική συσκευασία
	15 01 06	Μεικτή συσκευασία
	15 01 06	Μεικτή συσκευασία
	15 01 07	Γυάλινη συσκευασία
	15 01 10*	Συσκευασίες που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες
	15 02 02*	Απορροφητικά υλικά που έχουν ρυπανθεί από επικίνδυνες ουσίες
	15 02 03	Απορροφητικά υλικά
	16 01 03	Ελαστικά στο τέλος κύκλου ζωής τους
	16 01 04*	ΟΤΚΖ

Απόβλητα – MARPOL	Κωδικός ΕΚΑ	Περιγραφή ΕΚΑ
	16 01 07*	Φίλτρα λαδιού
	16 02 09*	Μετασχηματιστές και πυκνωτές με PCB
	16 03 03*	Ανόργανα απόβλητα με επικίνδυνες ουσίες
	16 03 04	Ανόργανα απόβλητα
	16 03 05*	Οργανικά απόβλητα με επικίνδυνες ουσίες
	16 03 06	Οργανικά απόβλητα
	16 05 04*	Αέρια σε δοχεία πίεσης με επικίνδυνες ουσίες
	16 05 06*	Εργαστηριακά χημικά υλικά
	16 05 07*	Απορριπτόμενα ανόργανα χημικά
	16 05 08*	Απορριπτόμενα οργανικά χημικά
	16 06 01*	Μπαταρίες μολύβδου
	16 06 02*	Μπαταρίες Ni - Cd
	16 07 08*	Απόβλητα που περιέχουν πετρέλαιο
	16 07 09*	Απόβλητα που περιέχουν άλλες επικίνδυνες ουσίες
	17 02 01	Ξύλο
	17 02 03	Πλαστικά
	17 04 07	Μεικτά Μέταλλα
	17 06 01*	Μονωτικά υλικά που περιέχουν αμιάντο
	17 06 03*	Μονωτικά με επικίνδυνες ουσίες
	17 06 04	Μονωτικάύλικά
	17 09 03*	Μείγματα αποβλήτων δομικών υλικών και κατεδαφίσεων με επικίνδυνες ουσίες
	17 09 04	Μείγματα αποβλήτων δομικών υλικών και κατεδαφίσεων
	18 01	Απόβλητα από την περιγεννητική φροντίδα, τη διάγνωση, τη θεραπεία ή την πρόληψη ασθενειών σε ανθρώπους
	19 08 05	Λάσπες από επεξεργασία αστικών λυμάτων
	19 08 10*	Μείγματα λιπών και ελαίων
	20 01 02	Γυαλιά
	20 01 19*	Παρασιτοκτόνα
	20 01 19*	Παρασιτοκτόνα
	20 01 33*	Μεικτές μπαταρίες και συσσωρευτές
	20 01 33*	Μεικτές μπαταρίες και συσσωρευτές
	20 01 38	Ξύλο εκτός εκείνων που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες (ΕΚΑ 200137)
	20 01 40	Μέταλλα
	20 01 99	Άλλα μέρη μη προδιαγραφόμενα άλλως
Γ. Ζωικά Υποπροϊόντα	02 02 03	Υλικά ακατάλληλα για κατανάλωση ή επεξεργασία
	02 02 02	Απόβλητα ιστώνζώων
	02 05 01	Υλικά ακατάλληλα για κατανάλωση ή επεξεργασία
	02 03 04	Υλικά ακατάλληλα για κατανάλωση ή επεξεργασία
	19 05 02	Μη λυτασματοποιημένο τμήμα ζωικών και φυτικών αποβλήτων
Η. Αλιευτικός εξοπλισμός	02 01	Απόβλητα από γεωργία, κηπευτική, υδατοκαλλιέργεια, δασοκομία, θήρα και αλιεία
	02 01 10	Απόβλητα μέταλλα
	02 01 04	Απόβλητα πλαστικά (εξαιρούνται της συσκευασίας)
Ι. Ηλεκτρικά – ηλεκτρονικά απόβλητα, (CATEGORY I – E-WASTE)		
	16 02 09*	Μετασχηματιστές και πυκνωτές που περιέχουν PCB
	16 02 11*	απορριπτόμενος εξοπλισμός που περιέχει χλωροφθοράνθρακες HCFC, HFC
	16 02 13*	Απορριπτόμενος εξοπλισμός που περιέχει επικίνδυνα συστατικά στοιχεία (2) άλλος από τους αναφερόμενους στα σημεία 16 02 09 έως 16 02 12
	16 02 14	Απορριπτόμενος εξοπλισμός που περιέχει επικίνδυνα

Απόβλητα – MARPOL	Κωδικός ΕΚΑ	Περιγραφή ΕΚΑ
		συστατικά στοιχεία άλλος από τον αναφερόμενο στα σημεία 16 02 09 έως 16 02 13
	16 02 16	Συστατικά στοιχεία που έχουν αφαιρεθεί από απορριπτόμενο εξοπλισμό άλλα από αυτά που αναφέρονται στο σημείο 16 02 15
	20 01 21*	Σωλήνες φθορισμού και άλλα απόβλητα περιέχοντα υδράργυρο
	20 01 23*	Απορριπτόμενος εξοπλισμός που περιέχει χλωροφθοράνθρακες
	20 01 35*	απορριπτόμενος ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός άλλος από τον αναφερόμενο στα σημεία 20 0121 και 20 0123 που περιέχει επικίνδυνα συστατικά στοιχεία (6) 20 01 36 απορριπτόμενος ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός άλλος από τον αναφερόμενο στα σημεία 20 0121
	20 01 36	απορριπτόμενος ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός άλλος από τον αναφερόμενο στα σημεία 20 0121 , 20 0123 και 20 0135
J. Κατάλοιπα φορτίου μη επιβλαβή (Non-HME)		Ανάλογα με το είδος του φορτίου
K. Κατάλοιπα φορτίου επιβλαβή (HME)		Ανάλογα με το είδος του φορτίου
MARPOL Annex VI – Ουσίες που καταστρέφουν το όζον κ.α.		
Ουσίες που καταστρέφουν το όζον (CFCs και HALON)	14 06 01*	Χλωροφθοράνθρακες, HCFC, HFC
Υπολείμματα από συστήματα καθαρισμού καυσαερίων πλοίων	10 01 05	Απόβλητα αντιδράσεων με βάση ασβέστιο από αποθείωση καυσαερίων σε στερεά μορφή
	10 01 07	Απόβλητα αντιδράσεων με βάση ασβέστιο από αποθείωση καυσαερίων σε μορφή λάσπης
	10 01 09*	Θεϊκό οξύ

Η διαθεσιμότητα παροχής των υπηρεσιών παραλαβής αποβλήτων πλοίων οφείλει να είναι 24ώρη όλες τις ημέρες της εβδομάδας.

Σύμφωνα με το ισχύον Σχέδιο, λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά των λιμενικών εγκαταστάσεων της Ο.Λ.Θ., καθώς και την εκτίμηση των ποσοτήτων και ειδών αποβλήτων, ο συνολικός εξοπλισμός των ευκολιών υποδοχής αποβλήτων πλοίων που διατίθεται σήμερα στο Λιμένα Θεσσαλονίκης περιλαμβάνει τουλάχιστον:

«Πετρελαιοειδή Απόβλητα

- Μία (1) χερσαία εγκατάσταση αποθήκευσης υγρών πετρελαιοειδών αποβλήτων.
- Ένα (1) αυτοκινούμενο πλωτό μέσο παραλαβής, προσωρινής αποθήκευσης και επεξεργασίας υγρών πετρελαιοειδών αποβλήτων. Το πλωτό μέσο έχει τη δυνατότητα παραλαβής και προσωρινής αποθήκευσης αποβλήτων ελαίων.
- Ένα (1) ρυμουλκούμενο πλωτό μέσο παραλαβής, προσωρινής αποθήκευσης και επεξεργασίας υγρών πετρελαιοειδών αποβλήτων. Το πλωτό μέσο έχει τη δυνατότητα παραλαβής και προσωρινής αποθήκευσης αποβλήτων ελαίων.
- Τέσσερα (4) βυτιοφόρα οχήματα (με πίεση κενού), για τη συλλογή και μεταφορά υγρών πετρελαιοειδών αποβλήτων.
- Ένα (1) βυτιοφόρο όχημα για τη συλλογή και μεταφορά αποβλήτων ελαίων.

Λύματα

- Δύο (2) βυτιοφόρα οχήματα για την συλλογή και μεταφορά λυμάτων.

Απορρίμματα

- Ένα (1) αυτοκινούμενο πλωτό μέσο παραλαβής απορριμμάτων.
- Δύο (2) ειδικά διαμορφωμένα οχήματα για την αποκομιδή και μεταφορά κάδων container χωρητικότητας 7-10 m³.
- Δύο (2) ειδικά διαμορφωμένα οχήματα για την αποκομιδή και μεταφορά κάδων container χωρητικότητας άνω των 30 m³.
- Πέντε (5) κάδοι container χωρητικότητας 7-10 m³.
- Πέντε (5) κάδοι container χωρητικότητας άνω των 30 m³.

Επικίνδυνα και Ειδικά Απόβλητα

- Ένα (1) βυτιοφόρο όχημα για την παραλαβή και μεταφορά επικινδύνων υγρών αποβλήτων και καταλοίπων.
- Ένα (1) κλειστό φορτηγό αυτοκίνητο, τύπου βαν, για την συλλογή και μεταφορά χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών, και άλλων υλικών.
- Ένα (1) κλειστό όχημα-ψυγείο για την συλλογή και μεταφορά επικινδύνων αποβλήτων υγειονομικών μονάδων.
- Ένα (1) κλειστό όχημα-ψυγείο για την συλλογή και μεταφορά ζωικών υποπροϊόντων.
- Συσκευασίες (σάκοι big bags, βαρέλια κ.α.) κατάλληλες για την συσκευασία επικινδύνων στερεών αποβλήτων».

Σύμφωνα με το ισχύον Σχέδιο η ενδεδειγμένη θέση εντός του λιμένα για την εγκατάσταση του ανωτέρω εξοπλισμού των ευκολιών υποδοχής είναι το νοτιοανατολικό τμήμα του προβλήτα 3 (βλ. Σχήμα 2.4). Συγκεκριμένα, προβλέπονται οι εξής χώροι:

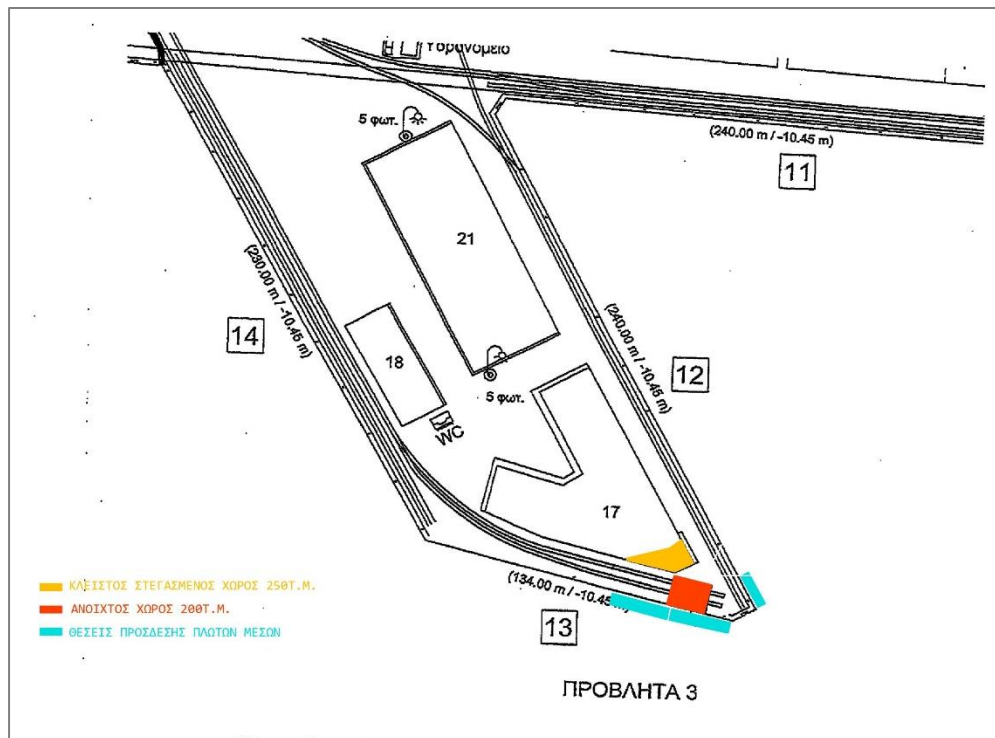
- Στο ανατολικό μέτωπο του κρηπιδώματος 13 προβλέπεται η εγκατάσταση του πλωτού εξοπλισμού των ευκολιών παραλαβής και επεξεργασίας πετρελαιοειδών.
- Στο νότιο άκρο του κρηπιδώματος 12 προβλέπεται η εγκατάσταση του πλωτού εξοπλισμού της ευκολίας παραλαβής απορριμμάτων.
- Στο νοτιοανατολικό άκρο του προβλήτα 3 προβλέπεται ανοιχτός χώρος επιφάνειας 200τ.μ. για την εγκατάσταση και αποθήκευση του εν ξηρά εξοπλισμού ευκολιών παραλαβής αποβλήτων, όπως βυτιοφόρα οχήματα, ειδικά διαμορφωμένα οχήματα, φορτηγά, κάδοι, containers, λοιπές συσκευασίες.
- Εντός της αποθήκης 17 προβλέπεται στεγασμένος χώρος επιφάνειας 250τ.μ. για την εγκατάσταση και αποθήκευση του εν ξηρά εξοπλισμού ευκολιών παραλαβής αποβλήτων, όπως κάδοι, containers, λοιπές συσκευασίες.
- Στα ανατολικά της ρίζας του προβλήτα 3 προβλέπεται η διάθεση χώρου αποκλειστικά για τη στάθμευση των προαναφερθέντων οχημάτων όταν βρίσκονται εκτός εργασίας με την προϋπόθεση να είναι κενά φορτίου και να έχει προηγηθεί πλύση τους.

Σημειώνεται ότι, για την αποθήκευση μεγαλύτερων ποσοτήτων πετρελαιοειδών καταλοίπων, παρά το κρηπίδωμα που εκτείνεται δυτικά του προβλήτα 6, έχουν εγκατασταθεί δεξαμενές αποθήκευσης συνολικής χωρητικότητας 1.440κ.μ. όπου γίνονται δεκτά πετρελαιοειδή κατάλοιπα τόσο από τις προαναφερθείσες ευκολίες παραλαβής αποβλήτων όσο και από πηγές εκτός του λιμένα. Εκτιμάται ότι η εγκατάσταση αυτή δύναται να παραχωρείται έναντι μισθώματος σε φορέα διαφορετικό του/των αναδόχου/ων παροχής της λιμενικής υπηρεσίας παραλαβής αποβλήτων και καταλοίπων πλοίων, δεδομένου ότι δεν αφορά άμεσα στην παραλαβή των αποβλήτων από τα πλοία (άλλα στην μετέπειτα αποθήκευση και

μεταφόρτωση αυτών) καθώς μάλιστα στον αναγκαίο εξοπλισμό των ευκολιών παραχώρησης προβλέπεται η προσωρινή αποθήκευση των συλλεχθέντων πετρελαιοειδών αποβλήτων επί των πλωτών μέσων.

Για την επιτυχή εφαρμογή του εν λόγω Σχεδίου Παραλαβής και Διαχείρισης Αποβλήτων και Καταλοίπων Φορτίου Πλοίων είναι απαραίτητη η τήρηση κατάλληλου συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Τέλος, μέχρι σήμερα στα πλαίσια της διαδικασίας που προβλέπει το ισχύον Σχέδιο (ΜΕΡC.1/CIRC834/15.04.2014 εγκύκλιος της ΙΜΟ), ο Ο.Λ.Θ. δεν έχει δεχθεί καταγγελία ανεπάρκειας των ευκολιών υποδοχής αποβλήτων του Λιμένα Θεσσαλονίκης.

Σχήμα 2.4: Χώροι για την εγκατάσταση του χερσαίου και πλωτού εξοπλισμού των ευκολιών υποδοχής αποβλήτων

2.4. Τύπος και ποσότητες παραλαμβανόμενων αποβλήτων

Σύμφωνα με τα στοιχεία των Ετήσιων Εκθέσεων Αποβλήτων που έχει υποβάλει στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.) ο Ο.Λ.Θ. για το Λιμένα Θεσσαλονίκης τα τελευταία 3 χρόνια, στο λιμένα παράγονται σε ετήσια βάση οι κάτωθι ποσότητες ανά είδος αποβλήτου:

Κατηγορία συλλεχθέντων αποβλήτων MARPOL 73/78	Είδος συλλεχθέντων αποβλήτων	Κωδικός Ε.Κ.Α. συλλεχθέντος αποβλήτου	Ποσότητα συλλεχθέντων αποβλήτων 2017 (tn)	Ποσότητα συλλεχθέντων αποβλήτων 2018 (tn)	Ποσότητα συλλεχθέντων αποβλήτων 2019 (tn)	Μέση ετήσια ποσότητα συλλεχθέντων αποβλήτων (tn)
I	μείγματα αποβλήτων από θαλάμους πολλαμιμάτων και διαχωριστές ελαίου / νερού	13 05 08*	5.201,440	3.982,118	4.889,035	4.690,864
V	συσκευασία από χαρτί και χαρτόνι	15 01 01	0,251	-	3,231	1,161
V	Μεικτή συσκευασία	15 01 06	102,180	145,698	135,347	127,742
V	Αλουμίνιο	17 04 02	-	0,130	-	0,043
V	Σίδηρος και χάλυβας	17 04 05	26,860	33,870	34,053	31,594
V	Μεικτά Μέταλλα	17 04 07	-	-	0,197	0,066
V	Καλώδια εκτός εκείνων που περιέχουν πετρέλαιο, λιθανθρακόπισσα και άλλες επικίνδυνες ουσίες	17 04 11	-	-	0,218	0,073
V	βρώσιμα έλαια και λίπη	20 01 25	1,154	0,991	0,575	0,907
V	ανάμεικτα δημοτικά απόβλητα	20 03 01	139,590	89,480	116,658	115,243

Επίσης, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία για το έτος 2020, στο λιμένα Θεσσαλονίκης έχουν παραληφθεί οι κάτωθι ποσότητες αποβλήτων:

Κατηγορία συλλεχθέντων αποβλήτων MARPOL 73/78	Είδος συλλεχθέντων αποβλήτων	Ποσότητα συλλεχθέντων αποβλήτων (m ³)
I	Σενιπόνερα (Oily bilge water)	1.308,951
I	Πετρελαιοειδή κατάλοιπα (Oily residues (sludge))	3.306,188
I	Απόβλητα λιπαντικών ελαίων (Waste lubricant oils)	2,450
IV	Λύματα (Sewage)	24,590
V	Πλαστικά (Plastics)	321,130
V	Απορρίμματα τροφίμων (Food waste)	222,513
V	Οικιακά απορρίμματα (Domestic waste)	418,259
V	Μαγειρικό λάδι (Cooking oil)	3,502
V	Στάχτες αποτεφρωτήρα (Incinerator ashes)	3,468
V	Λειτουργικά απόβλητα (Operational waste)	50,775
V	Κατάλοιπα φορτίου (Cargo residues)	1,900
V	Άλλες ουσίες (Other substances)	2,018

Από τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτει ότι από τα συλλεγόμενα στο λιμένα απόβλητα μόνο τα πετρελαιοειδή κατάλοιπα (κατηγορία αποβλήτων I της MARPOL 73/78) αφορούν σε αξιόλογη ποσότητα. Σε μικρότερες ποσότητες παραλαμβάνονται οικιακά απορρίμματα (ανάμεικτα δημοτικά απόβλητα), απορρίμματα τροφίμων και πλαστικά ή μεικτές συσκευασίες. Η ζήτηση για παραλαβή των υπόλοιπων ειδών αποβλήτων είναι μικρή (όπως ο σίδηρος και ο χάλυβας) ή εξαιρετικά μικρή, ενώ δεν αφορά κάθε έτος στα ίδια πάντα είδη (ίδιους κωδικούς Ε.Κ.Α.).

2.5. Εταιρική κοινωνική ευθύνη - Περιβάλλον

Η ανάγκη για βιώσιμη ανάπτυξη μέσω παροχής ποιοτικών και φιλικών προς το περιβάλλον υπηρεσιών αποτελεί έναν από τους κύριους στρατηγικούς στόχους της ΟΛΘ Α.Ε. Στο πλαίσιο αυτό η Ο.Λ.Θ. Α.Ε. έχει σχεδιάσει και εφαρμόζει Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Διεθνούς Προτύπου ΕΛΟΤ EN ISO 14001:2015 βάσει των

αναγκών και επιδιώξεων της και σύμφωνα με τις Νομικές και Κανονιστικές απαιτήσεις της ισχύουσας ελληνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.

Στα πλαίσια αυτά, ο Ο.Λ.Θ. λειτουργεί με τέτοιο τρόπο, ώστε να διασφαλίζει την πρόληψη της ρύπανσης και τη βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα και στόχους με σκοπό τη βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης, τη μείωση των αρνητικών και την αύξηση των θετικών επιπτώσεων που προέρχονται από τις δραστηριότητές της.

3. Χαρακτηριστικά ευρύτερης περιοχής λιμένα

3.1. Θερμαϊκός κόλπος

Ο Θερμαϊκός Κόλπος, με συνολική επιφάνεια 5.100 km², βρίσκεται στο βορειοδυτικό Αιγαίο. Περιορίζεται προς τα ανατολικά από τη χερσόνησο της Κασσάνδρας, προς τα δυτικά από τις ακτές του Νομού Πιερίας και προς τα βόρεια από την ακτογραμμή της πόλης της Θεσσαλονίκης. Προς τα νότια υπάρχει η μοναδική επικοινωνία του κόλπου με το Αιγαίο μήκους 55 km.

Μορφολογικά ο Θερμαϊκός Κόλπος διακρίνεται σε τρία επιμέρους τμήματα:

1. τον Κόλπο Θεσσαλονίκης που οριοθετείται νοητά από τα ακρωτήρια Βαρδάρης και Μεγάλο Έμβολο (με βάθη <35 m). Στο μυχό του Κόλπου Θεσσαλονίκης, όπου βρίσκεται και ο λιμένας Θεσσαλονίκης, διακρίνεται ο Όρμος Θεσσαλονίκης που αποτελεί το βορειότερο εσωτερικό τμήμα του κόλπου μέχρι το ακρωτήριο Παλιομάνα – Μικρό Έμβολο (με βάθη <25 m),
2. τον Έσω Θερμαϊκό Κόλπο που εκτείνεται μέχρι τα ακρωτήρια Αθερίδα και Επανομής (με βάθη <50 m), και
3. τον Έξω Θερμαϊκό Κόλπο που εκτείνεται μέχρι τα ακρωτήρια Ποσειδίου και Πλαταμώννα (με βάθη <200 m).

Στον Κόλπο Θεσσαλονίκης εκβάλουν τέσσερις ποταμοί (Γαλλικός, Αξιός, Λουδίας και Αλιάκμονας), από τους σημαντικότερους στην Ελλάδα, με εκτενείς λεκάνες απορροής και σημαντική απορροή. Στις εκβολές των τεσσάρων αυτών ποταμών και χειμάρρων διαμορφώνεται εκτενείς πεδινή περιοχή με εύφορα εδάφη. Είναι προφανές ότι η εισροή της σημαντικής αυτής ποσότητας γλυκού νερού από τα ποτάμια και τους χείμαρρους στον Θερμαϊκό Κόλπο καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό την τροφική κατάσταση του θαλάσσιου οικοσυστήματος, δεδομένου μάλιστα ότι τα γλυκά αυτά νερά είναι εμπλουτισμένα σε μεγάλο βαθμό με θρεπτικά άλατα από τα προϊόντα απόπλυσης της γης.

Επιπλέον, ο Όρμος και ο Κόλπος Θεσσαλονίκης είναι οι θαλάσσιοι αποδέκτες αστικών και βιομηχανικών λυμάτων της ευρύτερης περιοχής της πόλης της Θεσσαλονίκης και των προαστίων της, καθώς επίσης και γεωργικών αποβλήτων προερχόμενων από την εκτεταμένη προαναφερθείσα πεδινή περιοχή που περιβάλλει τον Όρμο και τον Κόλπο Θεσσαλονίκης. Επίσης, στην περιοχή του Έσω Θερμαϊκού Κόλπου παρατηρείται σημαντική αλιευτική δραστηριότητα και υπάρχουν εκτενείς καλλιέργειες οστράκων (από τις σημαντικότερες στην Ελλάδα). Τέλος, κατά μήκος των ακτών του Θερμαϊκού Κόλπου έχουν αναπτυχθεί δραστηριότητες αναψυχής και τουρισμού.

Είναι προφανές ότι η εισροή του γλυκού νερού των ποταμών, το οποίο είναι εμπλουτισμένο με θρεπτικά άλατα από τα προϊόντα απόπλυσης της γης (συμπεριλαμβανομένων και των λιπασμάτων και άλλων γεωργικών φαρμάκων), σε συνδυασμό με τις άλλες ανθρωπογενείς δραστηριότητες και κυρίως τη διάθεση στη θάλασσα αστικών και βιομηχανικών λυμάτων επιβαρύνει σημαντικά τα φυσικοχημικά και βιολογικά χαρακτηριστικά των παράκτιων περιοχών του Κόλπου Θεσσαλονίκης και του Έσω Θερμαϊκού Κόλπου.

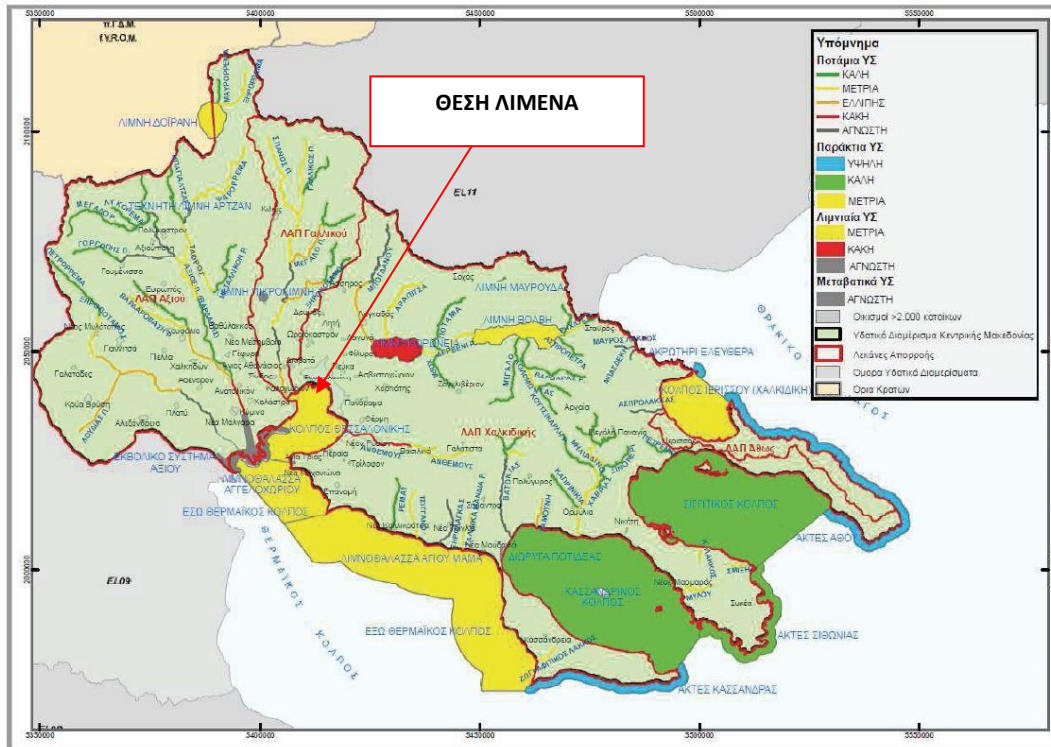
Η λειτουργία των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) Θεσσαλονίκης (έναρξη λειτουργίας 1997 στην περιοχή του Αγγελοχωρίου και 2000 στο Καλοχώρι), Θέρμης (έναρξη λειτουργίας 1993) και Χαλάστρας (έναρξη λειτουργίας 2008), έχει βελτιώσει αισθητά την κατάσταση στον Βόρειο Θερμαϊκό Κόλπο.

3.1.1. Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κεντρικής Μακεδονίας

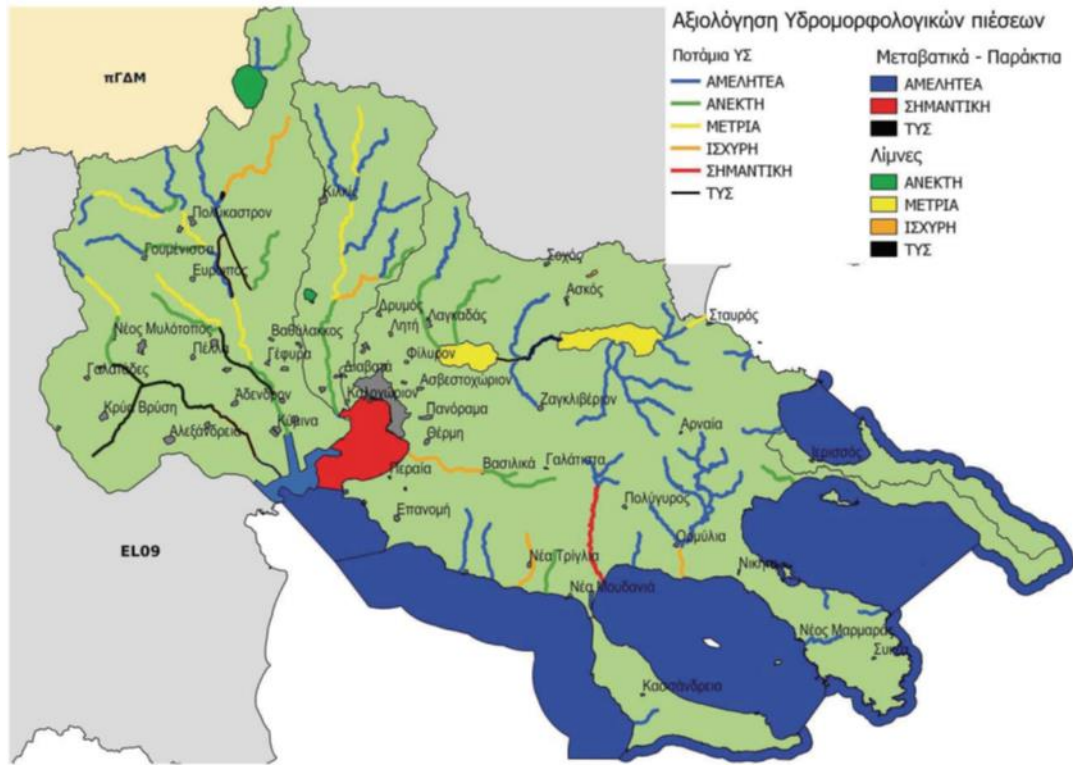
Σύμφωνα με το ισχύον Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κεντρικής Μακεδονίας EL10 (υπ' αριθ. Ε.Γ. οικ. 905/21.12.2017 απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων, Φ.Ε.Κ. 4675/Β/29.12.2017), οι λιμενικές υποδομές του Λιμένα Θεσσαλονίκης βρίσκονται στο παράκτιο υδάτινο σώμα (Υ.Σ.) «Κόλπος Θεσσαλονίκης» με κωδικό EL1005C0011H (βλ. Σχήμα 3.1), το οποίο έχει έκταση 179,94km² και κατατάσσεται στα Ιδιαίτερος Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα (Ι.Τ.Υ.Σ.) εξαιτίας των εκτενών παρεμβάσεων στην ακτογραμμή του που επηρεάζουν τη λειτουργία του προς όφελος πλήθους δραστηριοτήτων. Σημειώνεται, ακόμη, ότι το παράκτιο σύστημα «Κόλπος Θεσσαλονίκης» δέχεται σημαντικές υδρομορφολογικές πιέσεις, οι οποίες οφείλονται κυρίως στην «κατασκευή έργων ταμίευσης, αντιπλημμυρικών και λιμενικών έργων (με σημαντικότερο το λιμένα Θεσσαλονίκης)» (βλ. Σχήμα 3.2). Συνεπώς, όσον αφορά στην πιθανότητα επίτευξης των στόχων της Οδηγίας Πλαίσιο 2000/60/ΕΚ για το εν λόγω Ι.Τ.Υ.Σ., σύμφωνα με το Σχέδιο εκτιμάται ότι υπάρχει κίνδυνος οι στόχοι να μην επιτευχθούν.

Τα ύδατα του παράκτιου Υ.Σ. «Κόλπος Θεσσαλονίκης» (EL1005C0011H) χαρακτηρίζονται από μέτρια οικολογική κατάσταση. Επίσης, η χημική κατάσταση χαρακτηρίζεται ως καλή και συνεπώς, συνολικά η κατάσταση του υδάτινου σώματος είναι μέτρια (βλ. Σχήμα 3.2).

Το ΥΣ «Κόλπος Θεσσαλονίκης» στο σύνολό του δέχεται τις απορροές της πόλης και «παράλληλα αποτελεί και πεδίο άσκησης αλιευτικών, τουριστικών και ναυτιλιακών δραστηριοτήτων. Για τον λόγο αυτό απαιτείται ειδική αντιμετώπιση». Για την περιοχή του λιμένα ισχύουν τα βασικά μέτρα που προτείνονται από την αναθεώρηση, τα οποία σχετίζονται με την εφαρμογή Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ προβλέπονται επίσης και ορισμένα συμπληρωματικά μέτρα. Στα συμπληρωματικά μέτρα περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων η ανάπτυξη συστήματος παρακολούθησης του προγράμματος μέτρων του Σ.Δ.Λ.Α.Π. του Υ.Δ. και παροχή υπηρεσιών υποστήριξης στην εφαρμογή του προγράμματος μέτρων (κωδικός μέτρου M10Σ0201), η πραγματοποίηση δειγματοληψιών και αναλύσεων υδάτων εντός και εκτός του λιμένα Θεσσαλονίκης (κωδικός μέτρου M10Σ0503) και τέλος η εκπόνηση του Masterplan για τον Κόλπο Θεσσαλονίκης (κωδικός μέτρου M10Σ0504).

Σχήμα 3.1: Ταξινόμηση της συνολικής κατάστασης των επιφανειακών Υ.Σ. του Υ.Δ. Κεντρικής Μακεδονίας (ΕΛ10) (Πηγή: Χάρτης 20, 1η Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κεντρικής Μακεδονίας, Φ.Ε.Κ. 4675/Β/29.12.2017)

Σχήμα 3.2: Αξιολόγηση πιέσεων στα υδρομορφολογικά χαρακτηριστικά στο Υ.Δ. Κεντρικής Μακεδονίας (Χάρτης 16 - Φ.Ε.Κ. 4675/Β/29.12.2017)

3.2. Χωροταξικός σχεδιασμός και καθεστώς προστασίας ευρύτερης περιοχής

3.2.1. Υπερκείμενος χωροταξικός σχεδιασμός

Για την ευρύτερη περιοχή του λιμένα Θεσσαλονίκης ισχύουν οι προβλέψεις του Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης, καθώς και αυτές του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου (ΓΠΣ) Δήμου Θεσσαλονίκης.

Το ισχύον Ρυθμιστικό Σχέδιο (Ρ.Σ.ΘΕ.) καθώς και το πρόγραμμα προστασίας περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής της Θεσσαλονίκης εγκρίθηκε με το Ν.1561/1985 (ΦΕΚ 148/Α/6-9-1985). Με τον ίδιο νόμο συστάθηκε και ο οργανισμός ρυθμιστικού σχεδίου και προστασίας περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής Θεσσαλονίκης με την επωνυμία «Οργανισμός Θεσσαλονίκης» (ΟΡ.ΘΕ.). Στο στάδιο της διαβούλευσης βρίσκεται το Σχέδιο νόμου του νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου Θεσσαλονίκης (ΡΣΘ) που έχει εγκριθεί με την αρ. 3/15/14.09.2012 Απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΟΡ.ΘΕ. Οι γενικότεροι στόχοι του Ρ.Σ.ΘΕ. για την ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης είναι οι εξής:

- «Η ανάδειξη της ιστορικής φυσιογνωμίας της Θεσσαλονίκης και η αναβάθμιση της κεντρικής περιοχής της.
- Η βελτίωση της ποιότητας ζωής για όλους τους κατοίκους της και η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.
- Η εξισορρόπηση των κοινωνικών ανισοτήτων από περιοχή σε περιοχή.
- Η διερεύνηση των επιλογών κατοικίας και εργασίας, αναψυχής και ψυχαγωγίας σε κάθε περιοχή της Θεσσαλονίκης.

- Η ποιοτική αναβάθμιση κάθε γειτονιάς και η προστασία των περιοχών κατοικίας από οχληρές λειτουργίες και χρήσεις».

Ακόμη σε ότι αφορά στο πρόγραμμα προστασίας περιβάλλοντος του Ρ.Σ.ΘΕ. επισημαίνεται μεταξύ άλλων ότι θα πρέπει να περιλαμβάνει μέτρα για τον περιορισμό της ρύπανσης από κάθε πηγή.

Το ισχύον Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (Γ.Π.Σ.) Δήμου Θεσσαλονίκης εγκρίθηκε με την από 31.3.1993 Απόφαση Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΦΕΚ 420/Δ/27-4-1993). Σημειώνεται ότι βρίσκεται υπό έγκριση η τροποποίηση του εν λόγω ΓΠΣ, η διαδικασία έγκρισης της οποίας βρίσκεται στην ολοκλήρωση του Β2 Σταδίου.

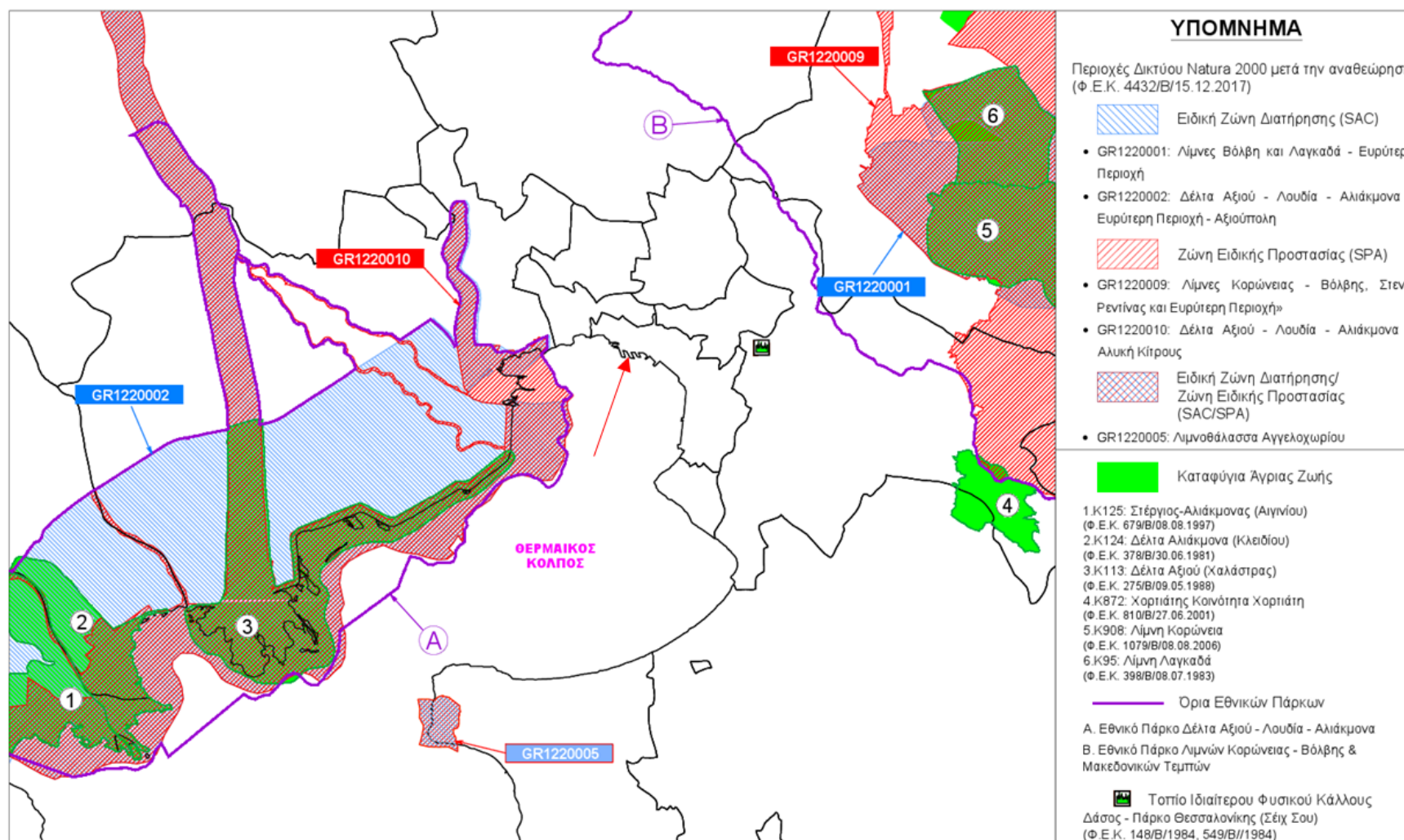
Σύμφωνα με το ισχύον Γ.Π.Σ. του Δήμου Θεσσαλονίκης (Φ.Ε.Κ. 420/Δ/27.04.1993) βορειοδυτικά των προβλητών 4 και 5 του λιμένα, ορίστηκε ως κυρίαρχη χρήση η μη οχλούσα επαγγελματική εγκατάσταση, ενώ ανατολικά των λιμενικών υποδομών ορίζεται ως κυρίαρχη χρήση η κατοικία. Επιπρόσθετα, βόρεια και βορειοδυτικά του προβλήτα 6 κυρίαρχη χρήση αποτελούν οι κεντρικές λειτουργίες πόλης και εντοπίζεται έκταση με αστικό πράσινο. Αναφορικά με αυτές καθαυτές τις λιμενικές υποδομές, στο εν λόγω πολεοδομικό σχέδιο αναφέρονται ως ιδιαίτερες χρήσεις.

Σύμφωνα με το υπό έγκριση νέο Γ.Π.Σ., στην άμεση γειτονία του λιμένα προβλέπονται κυρίως χρήσεις τουρισμού – αναψυχής. Στο δυτικό τμήμα αυτού πλησίον του Δενροποτάμου προβλέπονται ελεύθεροι χώροι – πράσινο, καθώς και εμπορευματικό κέντρο. Βορείως των προβλητών 4 και 5 προβλέπεται η χρήση πολεοδομικού κέντρου.

Σχήμα 3.3: Ισχύον Γ.Π.Σ. Δήμου Θεσσαλονίκης (Φ.Ε.Κ. 420/Δ/27.04.1993)

Ακόμη, εντός του Εθνικού Πάρκου υπάρχουν τρία καταφύγια Άγριας Ζωής (βλ. Σχήμα 3.5).

Σχήμα 3.5: Όρια περιοχών του εθνικού συστήματος στην ευρύτερη περιοχή του Θερμαϊκού Κόλπου

3.2.3. Θέσεις αρχαιολογικού ενδιαφέροντος και πολιτιστική κληρονομιά

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Διαρκούς Καταλόγου Κηρυγμένων Αρχαιολογικών Χώρων και Μνημείων της Ελλάδος του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης εντοπίζεται πληθώρα κηρυγμένων ιστορικών και αρχαιολογικών μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και μουσείων, βυζαντινών μνημείων και μνημείων της περιόδου της οθωμανικής κυριαρχίας, καθώς και νεότερων μνημείων, κυρίως κτιρίων που έχουν χαρακτηριστεί είτε ως έργα τέχνης είτε ως ιστορικά διατηρητέα κτίρια.

Πλησίον της περιοχής του λιμένα εντοπίζονται τα εξής ιστορικά διατηρητέα μνημεία κτίρια, καθώς και αξιόλογα μνημεία:

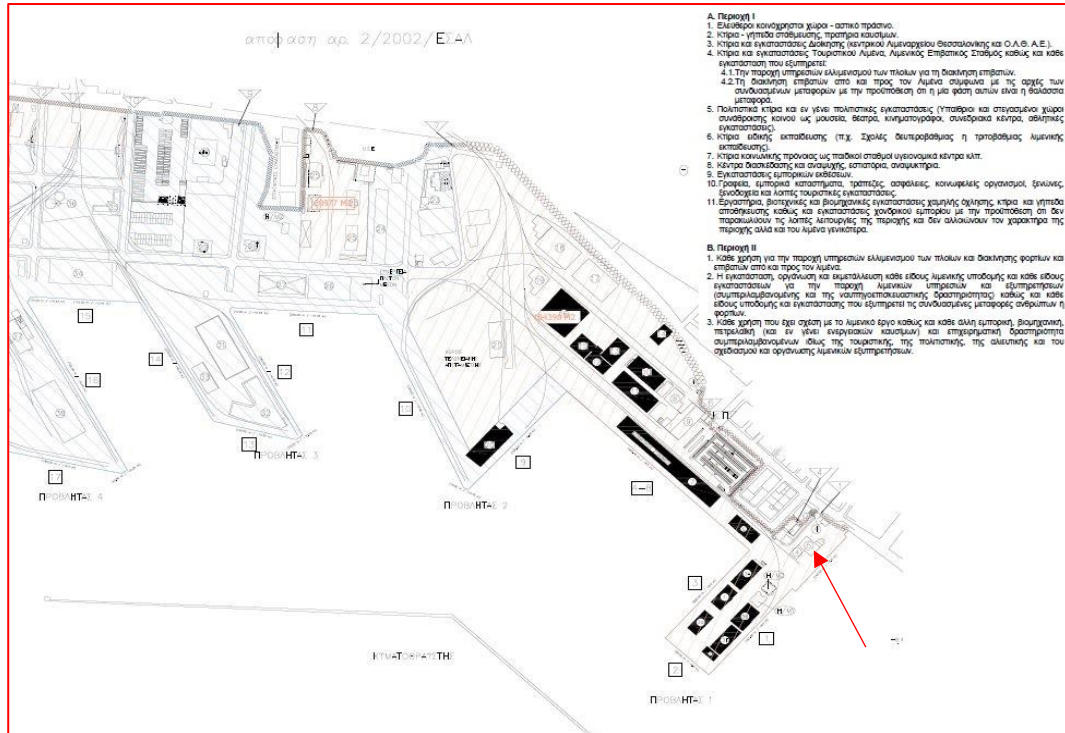
- Το κτίριο του Α' Τελωνείου στο ανατολικό τμήμα του Επιβατικού Λιμένα μαζί με τις διατηρητέες αποθήκες,
- Το κτίριο Γιαχουντί Χαμάμ της οθωμανικής περιόδου που βρίσκεται ανατολικά του Λιμένα Θεσσαλονίκης.
- Βόρεια του ανατολικού τμήματος του λιμένα εντοπίζονται τα Λείψανα των τειχών της ελληνιστικής και διαδοχικά της ρωμαϊκής οχύρωσης της πόλης. Κατά την βυζαντινή εποχή έγιναν επισκευές και ορισμένες προσθήκες,, ενώ την τελική τους μορφή (όπως διασώζονται μέχρι σήμερα) έλαβαν κατά την οθωμανική περίοδο.
- Βόρεια του ανατολικού τμήματος του λιμένα βρίσκεται ο ναός των Αγίων Αποστόλων της βυζαντινής περιόδου.
- Βορειοανατολικά του λιμένα βρίσκεται το Ξενοδοχείο Βιέννη, το οποίο χτίστηκε το 1925.
- Το κτίριο Πασά Χαμάμ , γνωστό και με την ονομασία Φοίνιξ, το οποίο βρίσκεται βορειοανατολικά του λιμένα και χτίστηκε τη δεκαετία 1520-1530.
- Τα συμμαχικά νεκροταφεία Ζέιτελικ βρίσκονται βόρεια του λιμένα και αποτελούν το μεγαλύτερο στρατιωτικό κοιμητήριο της χώρας. Πρόκειται για το κοιμητήριο των συμμάχων που πολέμησαν στο Μακεδονικό Μέτωπο κατά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο.
- Η βίλα Μεχμέτ Καπαντζή βρίσκεται βόρεια του λιμένα. Πρόκειται για μια έπαυλη που χτίστηκε στα τέλη του 19ου αιώνα και πλέον στεγάζεται εκεί το Πολιτιστικό Κέντρο Θεσσαλονίκης του Μορφωτικού Ιδρύματος Εθνικής Τραπέζης.
- Το παλιό κεντρικό αντλιοστάσιο βρίσκεται βόρεια του προβλήτα 4, το οποίο κατασκευάστηκε στα τέλη του 19ου αιώνα και πλέον στεγάζει το Μουσείο Ύδρευσης.
- Βορειότερα του παλιού κεντρικού αντλιοστασίου βρίσκεται το Ινδικό νεκροταφείο του Χαρμάν Κιόι, όπου είναι θαμμένοι ή αποτεφρωμένοι Ινδοί αποικιακών στρατευμάτων της Αγγλίας που έχασαν τη ζωή τους κατά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο.
- Ανατολικά του προβλήτα 1 βρίσκεται το Μνημείο Ολοκαυτώματος. Πρόκειται για γλυπτό έργο που αποκαλύφθηκε το 1997 και απεικονίζει την επτάφωτο λυχνία.

Επιπρόσθετα, στην ευρύτερη περιοχή υπάρχει πληθώρα μουσείων, όπως το Σιδηροδρομικό Μουσείο, το Μουσείο Βαλκανικών Πολέμων, το Μουσείο Φωτογραφίας, το Μουσείο Κινηματογράφου-Ταινιοθήκη Θεσσαλονίκης, το Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης, το Εβραϊκό

Μουσείο σε απόσταση μικρότερη των 500 μέτρων από τον Λιμένα Θεσσαλονίκης. Ακόμη, σε μεγαλύτερη απόσταση βρίσκεται ο Λευκός Πύργος, ο οποίος αποτελεί προστατευόμενο μνημείο.

Ακόμη, με την υπ' αριθμ. ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/3046/51009/14.10.1994 Υπουργική Απόφαση (Φ.Ε.Κ. 833/Β/09.11.1994) χαρακτηρίστηκε ως ιστορικός τόπος το ιστορικό κέντρο της Θεσσαλονίκης. Τμήμα του υπό Λιμένα Θεσσαλονίκης και συγκεκριμένα το ανατολικό τμήμα του λιμένα βρίσκεται εντός των ορίων του ιστορικού αυτού τόπου. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι «η αντίστοιχη παραλιακή ζώνη από το Λευκό Πύργο μέχρι το λιμάνι με το κτίριο του Τελωνείου (αρχιτεκτονική Ελί Μοδιάνο) γνωστή ως 'παλιά παραλία' αποτελεί μία παραδοσιακή ζώνη αναψυχής και περιπάτου διατηρώντας μνήμες και μαρτυρίες από παλαιότερες λειτουργίες και δραστηριότητες».

Σύμφωνα με τη μελέτη Α' σταδίου του masterplan Λιμένα Θεσσαλονίκης (Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης, Απρίλιος 2015, Μελέτη Προγραμματικού Σχεδίου Λιμένος Θεσσαλονίκης, Α' Στάδιο Μελέτης των μελετητών «ΑΔΚ Σύμβουλοι Μηχανικοί Α.Ε.», «ΤΡΙΤΩΝ Σύμβουλοι Μηχανικοί Ε.Π.Ε.», «ΕΒΙΑΜ Ε.Π.Ε.», ΜΗΛΙΩΝΗΣ Νικόλαος Πολιτικός Μηχανικός κλπ.), στο ανατολικό τμήμα του λιμένα (Τομέας 1) ανάμεσα στις καθορισμένες χρήσεις περιλαμβάνονται πολιτιστικά κτίρια και πολιτιστικές εγκαταστάσεις, όπως εμφανίζεται στο Σχήμα 3.6 που ακολουθεί.

Σχήμα 3.6: Υφιστάμενες χρήσεις γης και όροι δόμησης Χ.Ζ. (Πηγή: Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης, Απρίλιος 2015, Μελέτη Προγραμματικού Σχεδίου Λιμένος Θεσσαλονίκης, Α΄ Στάδιο Μελέτης, Αρ. Σχεδίου Χ.03 των μελετητών «ΑΔΚ Σύμβουλοι Μηχανικοί Α.Ε.», «ΤΡΙΤΩΝ Σύμβουλοι Μηχανικοί Ε.Π.Ε.», «ΕΒΙΑΜ Ε.Π.Ε.», ΜΗΛΙΩΝΗΣ Νικόλαος Πολιτικός Μηχανικός κλπ.)

3.3. Υφιστάμενες χρήσεις γης περίξ του λιμένα

Στην άμεση γειτονία τον λιμένα και προς τα ανατολικά εντοπίζονται κυρίως κεντρικές λειτουργίες της πόλης της Θεσσαλονίκης, καθώς και χώροι αστικού πρασίνου, παιδικές χαρές και πλατείες. Βόρεια των προβλητών 2 και 3 οι χρήσεις γης που κυριαρχούν αφορούν σε γενική κατοικία και χώρους εκπαίδευσης, ενώ βόρεια των προβλητών 4, 5 και 6 εντοπίζονται χώροι εστίασης- αναψυχής, χώροι εκπαίδευσης, διάσπαρτοι χώροι όπου αναπτύσσεται το χονδρεμπόριο, βιοτεχνίες-βιομηχανίες, χώροι αστικού πρασίνου, παιδικές χαρές και πλατείες, αδιαμόρφωτοι χώροι πρασίνου και εκτάσεις με καλλιέργειες. Κατά τόπους εντοπίζονται αδόμητες εκτάσεις, περιοχές γενικής κατοικίας, μικρές εκτάσεις αμιγούς κατοικίας και βορειότερα υπάρχει μεγάλη έκταση με εγκαταστάσεις μέσων μαζικής μεταφοράς.

Πλησίον του Λιμένα Θεσσαλονίκης, βόρεια και βορειοδυτικά του λιμένα και συγκεκριμένα πλησίον των προβλητών 3 και 6, υφίστανται χώροι εκπαίδευσης και πρόνοιας γεγονός που οφείλεται και στο ότι το Π.Σ.Θ. αποτελεί κέντρο, όπου συγκεντρώνεται το μεγαλύτερο μέρος των εκπαιδευτικών και άλλων υπηρεσιών της ευρύτερης περιοχής. Επιπρόσθετα, πλησίον του ανατολικού τμήματος του λιμένα που γειτνιάζει ουσιαστικά με το ιστορικό κέντρο της πόλης υπάρχουν κτίρια ειδικής εκπαίδευσης, καθώς και κτίρια κοινωνικής πρόνοιας.

Συνεπώς, η ανθρώπινη παρουσία στην ευρύτερη περιοχή μελέτης είναι έντονη, κυρίως μέσω των οικιστικών, βιομηχανικών και εμπορικών χρήσεων, ενώ προ του παραλιακού

μετώπου του Π.Σ.Θ. εκτείνονται οι λιμενικές υποδομές του υπό εξέταση Λιμένα Θεσσαλονίκης.

4. Εκτίμηση μέγιστου αριθμού παρόχων λιμενικής υπηρεσίας συλλογής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου

4.1. Παράμετροι περιορισμού αριθμού παρόχων λιμενικής υπηρεσίας συλλογής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου

Σε συνέχεια της προηγηθείσας παρουσίασης και αξιολόγησης των χαρακτηριστικών του Λιμένα Θεσσαλονίκης αλλά και της ευρύτερης περιοχής ανάπτυξης και λειτουργίας του, εντοπίζονται οι ακόλουθες παράμετροι που επηρεάζουν την παροχή της λιμενικής υπηρεσίας συλλογής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου:

- Ο Λιμένας Θεσσαλονίκης, ως Λιμένας Διεθνούς Ενδιαφέροντος, χαρακτηρίζεται από σημαντική κίνηση, ιδιαίτερα εμπορευματική που αφορά την εγχώρια κυρίως αγορά. Εντούτοις, η εμπορευματική αυτή κίνηση, που μάλιστα απαιτεί σημαντικούς χώρους (εκφόρτωση/φόρτωση, στοιβασία, αποθήκευση, κυκλοφορία οχημάτων κλπ.), εξυπηρετείται σε περιορισμένης έκτασης χερσαία ζώνη, της οποίας η διάταξη (επιμήκης και στενή, κατά μήκος θαλασσίου μετώπου μικρότερου των 3km) δημιουργεί περαιτέρω περιορισμούς ως προς τη διάταξη των επιμέρους χώρων αποθήκευσης, χώρων φορτο/εκφόρτωσης και κυκλοφορία μηχανημάτων και βαρέων οχημάτων. Άλλωστε, για την κάλυψη των αυξημένων αυτών αναγκών τόσο σε χερσαίους χώρους όσο και μέτωπα παραβολής, μετά από σημαντικό χρονικό διάστημα από την αρχική της αδειοδότηση έχει δρομολογηθεί η επέκταση του 6^{ου} προβλήτα. Συνέπεια, των περιορισμένων αυτών διαθέσιμων χώρων των λιμενικών υποδομών έχει ως συνέπεια η δραστηριοποίηση πολυάριθμων παρόχων λιμενικών υπηρεσιών να καθίσταται εξαιρετικά δύσκολη.
- Οι διαθέσιμοι χώροι του Λιμένα Θεσσαλονίκης περιορίζονται ακόμη περισσότερο, δεδομένου ότι ο προβλήτας 1, το κρηπίδωμα 4-8 και η χερσαία έκταση πέριξ αυτών αποτελούν το “ιστορικό τμήμα” του λιμένα που έχει χαρακτηριστεί από το εγκεκριμένο masterplan του λιμένα (2018) «ως ιδιαίτερη λιμενική ενότητα, με χρήσεις που δεν θα σχετίζονται με την εξυπηρέτηση εμπορευματικού μεταφορικού έργου» και φιλοξενεί πολιτιστικές δραστηριότητες. Προσθέτως η Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΟΛΘ ΑΕ καθορίζει σημαντικό μέρος της δραστηριότητας που αναπτύσσεται στον προβλήτα 1 ως πολιτιστικής, γεγονός που επιβάλλει τον έλεγχο και περιορισμό της παροχής των λιμενικών υπηρεσιών στην περιοχή αυτή. Συνεπώς, η πολιτιστική σημασία του τμήματος αυτού του λιμένα, όπως καθορίζεται και από τη Σύμβαση Παραχώρησης, η παρουσία σε αυτό προστατευόμενων μνημείων και γενικότερα η χρήση του από το ευρύ κοινό επιβάλλει τον αυστηρά ελεγχόμενο τρόπο παροχής λιμενικών υπηρεσιών σε αυτό. Ιδιαίτερα σε ότι αφορά στη λιμενική υπηρεσία συλλογής των αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου, που λόγω της συλλογής και μεταφοράς επικίνδυνων και μη αποβλήτων είναι αυξημένης όχλησης και κινδύνου, απαιτείται ο περιορισμός των παρόχων στην απολύτως αναγκαία δραστηριοποίηση, που ούτως ή άλλως δεν είναι αξιόλογη στην περιοχή αυτή του λιμένα (παραβάλλουν μόνο περιστασιακά πλοία της ακτοπλοΐας ή κρουαζιερόπλοια στο κρηπίδωμα 4-8).
- Οι κατευθύνσεις του εγκεκριμένου masterplan του λιμένα (2018) αναφορικά με τη δυνατότητα διαμόρφωσης “λιμενικών ζωνών υποστήριξης βοηθητικών σκαφών λιμένα (ΚΛΘ, πυροσβεστικής υπηρεσίας, πλοηγικής υπηρεσίας, ρυμούλκησης, εφοδιασμού πλοίων με καύσιμα - bunkering, συλλογής αποβλήτων πλοίου και

καταλοίπων φορτίου, λάντζες, κλπ.)” μόνο στους Τομείς 4, 9, 10 και 12, επίσης επιβάλλει τον περιορισμό των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών που δύνανται να δραστηριοποιούνται στο λιμένα.

- Οι προβλεπόμενες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις από την εγκεκριμένη επικαιροποίηση του masterplan του λιμένα (2019) και ιδίως η ανάγκη αποκλεισμού κάποιων περιοχών λόγω της άναρχης διέλευσης οχημάτων αποτελούν ένδειξη της ανάγκης περιορισμού του κυκλοφοριακού φόρτου εντός του λιμένα, που είναι ούτως ή άλλως αυξημένος λόγω των βαρέων οχημάτων μεταφοράς εμπορευμάτων. Συνεπώς, και οι πάροχοι λιμενικών υπηρεσιών που κάνουν χρήση οχημάτων (όπως οι πάροχοι συλλογής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου) θα πρέπει να περιοριστούν στους απολύτως αναγκαίους.
- Σύμφωνα με την από 02.02.2018 «Σύμβαση Παραχώρησης σχετικά με τη Χρήση και την Εκμετάλλευση Ορισμένων Χώρων και Περιουσιακών Στοιχείων εντός του Λιμένος Θεσσαλονίκης», ο Ο.Λ.Θ. έχει την υποχρέωση να συλλέγει και να διαχειρίζεται με τον δέοντα τρόπο τα απόβλητα των πλοίων και τα κατάλοιπα φορτίου. Η δε παρεχόμενη υπηρεσία οφείλει να είναι επαρκής με απόλυτη ευθύνη του Ο.Λ.Θ., ο οποίος αν και για το σκοπό αυτό δύνανται να προσλαμβάνει τρίτους παραμένει υπόλογος έναντι του Ελληνικού Δημοσίου. Στα πλαίσια αυτά ο ΟΛΘ καλείται να επιλέξει το βέλτιστο τρόπο παροχής της λιμενικής αυτής υπηρεσίας.
- Σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία ο Λιμένας Θεσσαλονίκης όπως και το σύνολο των ελληνικών λιμένων (πλην συγκεκριμένων εξαιρέσεων) οφείλει να διαθέτει λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής αποβλήτων από τα πλοία. Ακόμη, ο Ο.Λ.Θ. οφείλει να τηρεί απαρέγκλιτα τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους του λιμένα (ΑΕΠΟ με Α.Π. 203978/21.12.2012 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει), καθώς επίσης και το εγκεκριμένο Σχέδιο Παραλαβής και Διαχείρισης Αποβλήτων. Βάσει των ανωτέρω, στο λιμένα έχουν προσδιοριστεί οι κατηγορίες αποβλήτων πλοίων που καλείται να παραλάβει ο λιμένας, έχει καθοριστεί ο αναγκαίος εξοπλισμός για την παροχή της υπηρεσίας παραλαβής αποβλήτων πλοίων και καταλοίπων φορτίου και έχουν προδιαγραφεί συγκεκριμένης δυναμικότητας χώροι για τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής αποβλήτων από τα πλοία (εξοπλισμός ευκολιών υποδοχής αποβλήτων πλοίων και καταλοίπων φορτίου).
- Η θέση του λιμένα στο μυχό του Θερμαϊκού Κόλπου σε συνδυασμό με το ευαίσθητο και ταυτόχρονα υπό πίεση περιβάλλον του κόλπου, καθώς και το γεγονός ότι το δυτικό τμήμα αυτού βρίσκεται υπό καθεστώς προστασίας Εθνικού Πάρκου, Διεθνούς Σύμβασης RAMSAR και Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000, επιβάλλουν την αυστηρή περιβαλλοντική διαχείριση του λιμένα και τον αυστηρό έλεγχο εν δυνάμει ρυπογόνων δραστηριοτήτων. Επιπλέον, σύμφωνα με το ισχύον Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Κεντρικής Μακεδονίας, η κατάσταση του Κόλπου Θεσσαλονίκης στα Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα (Ι.Τ.Υ.Σ.), με χαρακτηρισμένα ύδατα μέτριας οικολογικής κατάστασης, καθιστούν ακόμη πιο επιτακτική την ανάγκη βέλτιστης περιβαλλοντικά λειτουργίας του λιμένα. Στα πλαίσια αυτά, η περιβαλλοντική βιωσιμότητα των λιμενικών υπηρεσιών επιτάσσει τον περιορισμό της οποιας δραστηριοποίησης τους (κυκλοφορία οχημάτων, πλους σκαφών, μεταφορές

εξοπλισμού και αποβλήτων) στις απολύτως αναγκαίες και κατ' επέκταση τον περιορισμό των παρόχων που δραστηριοποιούνται σε αυτούς στον ελάχιστο δυνατό.

- Στην ευρύτερη περιοχή του Κόλπου Θεσσαλονίκης δεν υπάρχουν άλλες λιμενικές υποδομές (το αλιευτικό καταφύγιο Αγγελοχωρίου και ο αλιευτικός λιμένας Μηχανιώνας βρίσκονται σε σημαντική απόσταση από το λιμένα και επιπλέον δεν προσφέρονται για τον ελλιμενισμό μη αλιευτικών σκαφών) που θα μπορούσαν να εξυπηρετήσουν τον ελλιμενισμό και την αποθήκευση του πλωτού και χερσαίου εξοπλισμού παρόχων της λιμενικής υπηρεσίας συλλογής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου, έτσι ώστε να μην καταλαμβάνονται επιπρόσθετοι χώροι στο λιμένα αυτό καθ' αυτό (δεδομένου ότι η παροχή της εν λόγω υπηρεσίας προγραμματίζεται προ 24ώρου μεταξύ πλοίου και παρόχου). Άλλωστε, ακόμη και στην περίπτωση που υπήρχαν άλλες λιμενικές υποδομές για την εξυπηρέτηση των παρόχων, ο τακτικός πλους από και προς το λιμένα θα συνέβαλλε στην εντατικοποίηση της ναυσιπλοΐας εντός του κόλπου, που αποτελεί μία από τις βασικές ανθρωπογενείς πιέσεις σε αυτόν με προφανείς αρνητικές επιπτώσεις για το ευαίσθητο θαλάσσιο περιβάλλον της περιοχής.
- Η εγγύτητα του λιμένα στο κέντρο της πόλης της Θεσσαλονίκης και σε κεντρικές λειτουργίες αυτής, αλλά και αξιοθέατα επιβάλλει, την ορθή χωροθέτηση χρήσεων εντός της χερσαίας ζώνης του, έτσι ώστε αυτές να προκαλούν την ελάχιστη δυνατή όχληση και να είναι κατά το δυνατόν συμβατές με τις γειτονικές χρήσεις και υποδομές της πόλης. Στα πλαίσια αυτά, οι χερσαίες εγκαταστάσεις ευκολιών παραλαβής αποβλήτων πλοίων δεν είναι συμβατές με χρήσεις τουρισμού αναψυχής, πολεοδομικού κέντρου και κατοικίας. Επομένως, συνιστάται αυτές να περιορίζονται στα τμήματα του λιμένα που δεν βρίσκονται σε άμεση επαφή με την πόλη. Συνέπεια αυτού είναι ο περαιτέρω περιορισμός των διαθέσιμων χώρων για την κάλυψη των αναγκών των παρόχων της λιμενικής υπηρεσίας παραλαβής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου και κατ' επέκταση η ανάγκη περιορισμού του αριθμού αυτών.
- Στα πλαίσια της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, ο Ο.Λ.Θ. επιδιώκει στην παροχή φιλικών προς το περιβάλλον υπηρεσιών και μεριμνά για την πρόληψη της ρύπανσης και τη βέλτιστη περιβαλλοντική απόδοση του λιμένα. Συνεπώς, η επιδιωκόμενη από τον Ο.Λ.Θ. μείωση των αρνητικών και αύξηση των θετικών επιπτώσεων που προέρχονται από τις δραστηριότητές της, σε συνδυασμό με τις προαναφερθείσες περιβαλλοντικές και αδειοδοτικές δεσμεύσεις, το καθεστώς προστασίας και τις λειτουργικές ανάγκες του λιμένα επιβάλλουν την εκτίμηση του μέγιστου και απολύτως αναγκαίου αριθμού παρόχων που δύνανται να δραστηριοποιούνται στο Λιμένα Θεσσαλονίκης στη λιμενική υπηρεσία παραλαβής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου.

Από την ανωτέρω ανάλυση και τα στοιχεία που χορηγήθηκαν, προκύπτει ότι η αξία και σπανιότητα τόσο του θαλάσσιου (Θερμαϊκός Κόλπος) όσο και του παράκτιου χώρου στην περιοχή του λιμένα (προστατευόμενες περιοχές, μνημεία, ιστορικό κέντρο Θεσσαλονίκης), η ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος και αποφυγής της ρύπανσης μέσω της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας των παρεχόμενων λιμενικών υπηρεσιών, και τέλος τα γεωμετρικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά του λιμένα επιβάλλουν τον περιορισμό των

παρόχων λιμενικών υπηρεσιών και ιδίως της παραλαβής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπου φορτίου.

4.2. Δυνατότητες λιμένα ως προς τον αριθμό παρόχων της λιμενικής υπηρεσίας

Βάσει των ανωτέρω, ο Λιμένας Θεσσαλονίκης καλείται να περιορίσει τον αριθμό παρόχων της λιμενικής υπηρεσίας παραλαβής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπου φορτίου στον ελάχιστο δυνατό. Λαμβάνοντας υπόψη και την αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού και της χρηματοοικονομικής διαφάνειας βάσει των οποίων θεσπίστηκε ο Κανονισμός ΕΕ 2017/352, στην παρούσα μελέτη γίνεται εκτίμηση του μέγιστου αριθμού παρόχων της λιμενικής υπηρεσίας συλλογής των αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου που δύνανται να δραστηριοποιούνται στο λιμένα, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η προστασία και ασφάλεια του περιβάλλοντος και η περιβαλλοντική βιωσιμότητα του λιμένα. Για την εκτίμηση αυτή λήφθηκαν υπόψη τα εξής:

- Η λιμενική υπηρεσία συλλογής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπου φορτίου αφορά στο σύνολο των αποβλήτων που παράγονται τόσο σε πλοία τα οποία παραβάουν στα κρηπιδώματα του λιμένα, όσο και σε πλοία σε θέση αγκυροβολίας (ράδα) εντός των ορίων αγκυροβολίας του ΟΛΘ και κυρίως στις εξής κατηγορίες αποβλήτων:
 - ο πετρελαιοειδή απόβλητα
 - ο στερεά απορρίμματα
 - ο κατάλοιπα φορτίου
 - ο ζωικά υποπροϊόντα και επικίνδυνα απόβλητα υγειονομικών μονάδων.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία των Ετήσιων Εκθέσεων Αποβλήτων του λιμένα, εκτός από τα πετρελαιοειδή απόβλητα και τα στερεά απορρίμματα (ανάμεικτα δημοτικά, χαρτί, μεικτές συσκευασίες), ο πάροχος καλείται να παραλάβει και μικροποσότητες διαφόρων άλλων ειδών αποβλήτων (κυρίως καταλοίπων φορτίου) που ενδέχεται να διαφέρουν ανά περίπτωση. Συνέπεια αυτού είναι η υποχρέωση του παρόχου να διαθέτει τα μέσα για την παραλαβή και προσωρινή αποθήκευση διαφορετικών τύπων αποβλήτων και κατ' επέκταση περισσότερους χώρους, οχήματα και προσωπικό. Κατ' επέκταση αυξημένος αριθμός παρόχων συνεπάγεται δέσμευση περισσότερων ωφέλιμων χώρων του λιμένα, αλλά και επιβάρυνση του κυκλοφοριακού φόρτου εντός του λιμένα. Επίσης, εκτός από τα πετρελαιοειδή απόβλητα η ετήσια παραλαμβανόμενη ποσότητα των οποίων είναι σημαντική, τα υπόλοιπα απόβλητα χαρακτηρίζονται από μικρές γενικά ποσότητες σε ετήσια βάση, γεγονός που καθιστά κρίσιμης σημασίας τις υποδομές προσωρινής αποθήκευσης αποβλήτων, καθώς παρέχουν στον εκάστοτε πάροχο τη δυνατότητα να συλλέξει ικανή ποσότητα από κάθε είδος αποβλήτου ώστε να είναι αποδοτικότερη η μεταφορά και διάθεση του. Στα πλαίσια αυτά, και πόσο μάλλον στην περίπτωση αυξημένου αριθμού παρόχων, καλείται ο Ο.Λ.Θ. να διαθέτει σημαντικής επιφάνειας ωφέλιμους χώρους για την εγκατάσταση των υποδομών προσωρινής αποθήκευσης κάθε τύπου αποβλήτου.

- Ο Λιμένας Θεσσαλονίκης αξιοποιεί το σύνολο τόσο των διαθέσιμων χώρων του όσο και των μετώπων παραβολής του για την κάλυψη των αναγκών της εμπορικής και επιβατικής κίνησης, καθώς και των λοιπών λειτουργικών αναγκών του, ενώ όπως προαναφέρθηκε τμήμα του λιμένα αφορά σε πολιτιστικές δραστηριότητες. Συνεπώς,

η παρούσα κατάσταση του λιμένα χαρακτηρίζεται από απουσία αξιοποιήσιμων ελεύθερων χώρων.

- Σήμερα, στο Λιμένα Θεσσαλονίκης η υπό εξέταση λιμενική υπηρεσία παρέχεται ικανοποιητικά και με ασφάλεια από ένα μόνο πάροχο, εφαρμόζοντας το Σχέδιο Παραλαβής και Διαχείρισης Αποβλήτων, καλύπτοντας απολύτως τις απαιτήσεις των ισχυόντων περιβαλλοντικών όρων του λιμένα και τις συμβατικές υποχρεώσεις του Ο.Λ.Θ.
- Η ανάγκη προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος στο Θερμαϊκό Κόλπο και επομένως και στην περιοχή του λιμένα είναι επιτακτική. Ο περιορισμός του αριθμού των πλωτών μέσων και της έντασης κάθε λιμενικής υπηρεσίας συμβάλει προς την κατεύθυνση αυτή.

Συνεπώς για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα και ασφάλεια της λιμενικής υπηρεσίας παραλαβής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπου φορτίου, ο Λιμένας Θεσσαλονίκης θα πρέπει να διαθέτει επαρκείς χερσαίους χώρους και ικανό μήκος παραβολής πλωτών μέσων για κάθε πάροχο που θα προσφέρει την εν λόγω υπηρεσία. Δεδομένης της απουσίας επαρκών ελεύθερων χώρων κατάλληλων για το σκοπό αυτό στο λιμένα (όπως αναλυτικά παρουσιάστηκε στην ενότητα 4.1 της παρούσας), σε συνδυασμό με το γεγονός ότι μέχρι σήμερα η κάλυψη των αναγκών του λιμένα εκτελείται με αρτιότητα από ένα μόνο πάροχο, εκτιμάται ότι ο Ο.Λ.Θ. συνιστάται να περιορίσει τον αριθμό των παρόχων σε ένα (1) για τα υγρά απόβλητα και ένα (1) για τα στερεά απόβλητα.

5. Συμπέρασμα

Σύμφωνα με την ανάλυση που προηγήθηκε, συμπεραίνεται ότι η αξία και σπανιότητα τόσο του θαλάσσιου όσο και του παράκτιου χώρου στην περιοχή του λιμένα, η ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος και αποφυγής της ρύπανσης μέσω της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας των παρεχόμενων λιμενικών υπηρεσιών, και τέλος τα γεωμετρικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά του λιμένα επιβάλλουν τον περιορισμό των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών και ιδίως της παραλαβής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπου φορτίου.

Επιπροσθέτως, για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα και ασφάλεια της λιμενικής υπηρεσίας παραλαβής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπου φορτίου, ο Λιμένας Θεσσαλονίκης θα πρέπει να διαθέτει επαρκείς χερσαίους χώρους και ικανό μήκος παραβολής πλωτών μέσων για κάθε πάροχο που θα προσφέρει την εν λόγω υπηρεσία. Δεδομένης της απουσίας επαρκών ελεύθερων χώρων κατάλληλων για το σκοπό αυτό στο λιμένα, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι μέχρι σήμερα η κάλυψη των αναγκών του λιμένα εκτελείται με αρτιότητα από ένα μόνο πάροχο, εκτιμάται ότι ο Ο.Λ.Θ. συνιστάται να περιορίσει τον αριθμό των παρόχων σε ένα (1) για τα υγρά απόβλητα και ένα (1) για τα στερεά απόβλητα.